O divórcio não é solução, é falênci

Vários serão os motivos pelos quais alguns se batem pela ab-rogação da indissolubilidade do matrimônio; grupos que consideram o divórcio como uma evolução "moderna", ou julgam que a aplicação dessa terapêutica venha a curar certos males da sociedade.

É preciso, porém se tenha uma concepção coerente da vida e da natureza das coisas. Essa coerência é que nos deve levar a refletir, primeiro, sobre o matrimônio e a família antes que sobre o divórcio. Antes de ouvir o que dizem os homens, será preciso ouvir o que disse Deus. e antes de destruir uma instituição social, convém se examinem as razões pelas quais ela é também uma instituição histórica e natural.

Antes de legalizar o divórcio como solução humanitária ou moderna, importa examinar se essa pseudo-solução representa o significado revelado a Moisés (cerviz dura do povo hebreu) mas definitivamente abolido por Cristo quando veio curar, humanizar e elevar o coração dos homens.

A posição de quem defende a família contra o divórcio, não é, pois, de intolerância ou obstinação. mas, antes, de convicção e coerência, no esforço de conseguir a libertação e a construção de uma comunidade política tal qual o desejam todos os cidadãos conscientes.

É preciso insistir, desfazendo preconceitos e sofismas, que o matrimônio é consequência natural da diferença biológica dos sexos, completada pela comunhão afetiva do homem e da mulher, comunhão integral que tem por base e coroamento o espírito. O matrimônio é uma relação pessoal, consciente, livre e responsável, queexige o compromisso da fidelidade, porque a permuta recíproca dos corpos e dos espíritos determina, de certo modo, e definitivamente a vida dos esposos, uma realidade nova que não mais depende o reconhecimento do homem e da mulher. O matrimônio com a fecundidade que produz, abre-se à vida e se põe a serviço da vida, e está intimamente ligado a todo o contexto social, do qual constitui o suporte.

O divórcio, ao contrário, procede de uma ideologia individualista, egoísta, sem coerência num Estado (como o Brasil, por exemplo) que luta por criar uma legítima comunidade nacional.

O ato com que se contrai o matrimônio é livre e comprometente. É a liberdade de assumir um empenho com todas as consequências que comporta. Fosse condicionado, cairia em contradição com a própria natureza do amor. Pode até ser considerado, nas causas e nas consequências da instituição que cria, o mais livre dos atos humanos. Mesmo porque em outras instituições naturais, o homem pode encontrar-se inevitavelmente sem opções, enquanto que no matrimônio exerce com grandeza a liberdade de assumir um empenho estável para sempre. O matrimônio é amor que compromete definitivamente a liberdade. é a escolha de um teor de vida em que os esposos atingem sua plena realização.

A infidelidade é a incapacidade de viver um empenhamento sério, é falta de maturidade do amor que se limita ao egoísmo ao hedonismo, ao utilitarismo. **O divórcio não é solução**, é **falência.** As dificuldades da vida matrimonial devem ser assumidas e integradas no tipo de vida que se escolheu. mediante o amadurecimento pessoal e conjugal. Basta observar os países que introduziram o divórcio, verificar a desint progressiva do matri da família. Abriu-se desmesuradamente g todas as más conseq sociais.

Portanto, o matrim um contrato incindív dá origem a direitos e res e, como tem ra natureza humana é natural, válido para católicos e não c Acaso, só os católi criaturas humanas? nhuma instituição po rar, ou agir contra Deus criou na nature

As separações co de fato (das quais cifras discutíveis) dem constituir base situação de direito. tério do número levar à legalização meros e inimagináve tos...

Realmente, a ca (e, diga-se, está send intensamente!) a divórcio leva à dissol família. que é a cé sociedade e só o pode conduzir a tão ditável falência.

Portugal devolve "REPÚBLICA" aos socialistas

Lisboa — O Conselho da Revolução determinou aos gráficos da extrema esquerda que ocuparam o jornal **República** sua devolução aos antigos proprietários, ligados ao Partido Socialista, segundo informou o jornal **Luta**, editado por Raul Rego.

Já o jornal **O Século** informou que o Comandante Otelo Saraiva de Carvalho, ex-chefe do Copcon, será posto em liberdade nos próximos dias, aguardando o resultado de seu processo. Otelo foi detido na semana passada por seu envolvimento com a rebelião dos pára-quedistas, no dia 25 de novembro último.

ESQUERDA FORTE

"Todos os que trabalham na **Luta** e apoiaram e colaboraram com Raul Rego na defesa da liberdade de imprensa contra o fascismo e o radicalismo da esquerda e da direita aplaudem calorosamente esta vitória da justiça, liberdade e democracia" afirmou o jornal em editorial, acrescentando que dentro de alguns dias a chave do edifício da **República** será entregue a Raul Rego.

O **República** foi ocupado pelos gráficos há nove meses, sendo ponto de partida de uma série de crises. Depois que passou ao controle da extrema esquerda teve sua vendagem drasticamente reduzida e no mês passado deixou de ser publicado, sem recursos para pagar papel e salários.

Em **Bruxelas**, o Chanceler português **Ernesto Melo Antunes** disse que "sem uma verdadeira união de esquerda, sem um pacto entre comunistas e socialistas, não haverá progresso válido rumo ao novo modelo de sociedade nos países do Sul da Europa".

Ao encerrar sua visita de três dias à **Bélgica** e à sede do Mercado Comum Europeu (MCE), Melo Antunes observou que "o eventual ressurgimento da direita em Portugal é um problema que todas as forças progressistas do país terão que enfrentar, num futuro bem próximo". Contudo apesar de admitir um "recuo das forças de esquerda", o Chanceler afirmou que não pode ser pessimista" porque os progressistas serão capazes de evitar um retormo ao fascismo".

Com relação aos vínculos entre Portugal e o MCE Melo Antunes assinalou que "é preciso fixar adjetivos realistas e viáveis e isto não inclui a asssociação ou a incorporação na qualidade de membro, pois a situação econômica portuguesa não permite isto, a curto ou médio prazo".

Documento pontifício sobre ética sexual

A Congregação da Defesa da Fé do Vaticano acaba de apresentar um documento pontifício no qual são estabelecidas normas sobre a ética sexual.

A Igreja sempre zelou pelos costumes tendo em vista a felicidade do homem já nesta terra, pois se a criatura humana é o que há de mais perfeito no reino da criação, justo e claro também é que esteja sujeita a certas normas e costumes que a marcam diferentemente dos animais irracionais.

A excessiva permissividade sexual que hoje campeia pelo mundo torna a vivência do homem inferior à sua condição de ser racional. Dotado de instintos, sentimentos e razão, o homem só pode ser realmente homem quando coloca cada coisa em seu devido lugar e valor. Fazer crescer os instintos animais supervalorizando o sexo não pode deixar de rebaixar os sentimentos e a razão, qualidades absolutamente específicas do homem, só do homem e não dos animais irracionais.

Portanto. a permissividade que campeia no mundo em matéria de sexo leva a espécie a um rebaixamento indesejável a quem sabe que os sentimentos tem um valor superior ao instinto sexual e a quem acredita que para ser homem é necessário usar a razão, isto é. a inteligência que o distingue e o torna superior aos outros animais.

Hoje em dia, têm-se a impressão de que o sexo foi descoberto agora e de que se não for usado de qualquer modo, sem que os sentimentos e o raciocínio o controlem no contexto de um todo que é o homem, as criaturas não podem viver bem.

Enganam-se esses arremedos de homem que se esquecem de que são privilegiados na ordem da natureza e na escala animal, porque dotados de raciocínio — uma qualidade bastante superior ao instinto sexual.

O documento recém-saído, cujo texto completo ainda não chegou até nós, demonstra a preocupação do Papa com o relaxamento constante dos costumes. Embora o documento pontifício seja absolutamente claro ao condenar toda forma de sexualidade fora do matrimônio pede aos pastores que dediquem "um grande respeito a todos que estão em dificuldade", demonstrando que não está cego diante dos costumes relaxados e que está atento aos problemas que tal conduta acarreta.

Da nossa parte, aqui não se trata do Papa, mas qualquer pessoa de bom senso já observou e pode fazer a seguinte pergunta: "Por que há tanta gente. notadamente gente jovem, hoje em dia precisando de psiquiatria ?"

Podemos responder: "É um sintoma social fácil de compreender-se. Quando o homem deixa de ser verdadeiramente homem, é claro que sua mente tem que sofrer as consequências. E por aí arrasta uma série de complicações que atinge não apenas a sua pessoa, mas a sua geração e as gerações futuras.

Quem já não percebeu que filhos de casais separados, na maioria dos casos, são criaturas complexadas que não se ajustam na vida ?

Segundo as agências telegráficas o Santo Padre quis "não apenas reafirmar a condenação do amor livre, como também apontar para os cristãos o caminho correto em um mundo onde triunfam o sexo desenfreado, a mais audaciosa pornografia, a negação de todo princípio moral". E também: "A linguagem do Santo Padre é intensamente pastoral: não se declaram mais anátemas; quer-se apenas fazer entender que a exaltação desmetida do sexo é inconciliável com a vida cristã".

Para terminar eis o que nos diz o Apóstolo S. Paulo em 1 Cor. 6, 13-20:

"Irmãos, o corpo não é para a impureza, mas para o Senhor; e o Senhor é para o corpo. E Deus, que ressuscitou o Senhor, ressuscitará também a nós pelo seu poder. Não sabeis que os vossos corpos são membros de Cristo? Aquele que permanece unido ao Senhor constitui, com ele, um só espírito. Evitai a impureza. Qualquer outro pecado que o homem cometer é exterior ao seu corpo; mas o impuro peca contra o seu próprio corpo. Ou não sabeis que o vosso corpo é templo do Espírito Santo, que habita em vós e que vos foi dado por Deus? Portanto, vós não sois senhores de vós mesmos, mas fostes comprados por um preço elevado. Glorificai, então, a Deus no vosso corpo".

800 milhões aos pobres

E serão destinados aos países subdesenvolvidos atingidos pela alta do preço do petróleo.

PARIS — Representantes de 13 países membros do cartel internacional de petróleo aprovaram um programa de 800 milhões de dólares em ajuda aos países pobres, segundo fontes da conferência.

Os ministros da Organização dos Países Exportadores de Petróleo (Opep) anunciaram aprovação unânime e a assinatura do programa de ajuda depois de uma reunião de duas e meia de duração.

Os funcionários da Opep haviam comprometido anteriormente um total de um bilhão de dólares, mas tiveram que reduzí-lo a 800 milhões devido o Equador e a Indonésia terem decidido não contribuir para o fundo enquanto que o Gabão decidiu contribuir com apenas um milhão de dólares.

O acordo foi assinado pelos ministros das Finanças da Organização dos Países Exportadores de Petróleo que prolongaram por mais um dia a discussão sobre o fundo.

Num comunicado. os ministros das Finanças da Opep disseram que se aprovou por unanimidade e foi assinado um acordo que estabelece um fundo especial da Opep.

"O fundo entrará em vigor tão logo seja ratificado o acordo por parte dos países membros da Opep.

"Os empréstimos do fundo serão a longo prazo e sem juros destinados somente aos países em vias de desenvolvimento", diz a nota.

Os ministros estudaram os pormenores dé um projeto de ajuda adotado a 18 de novembro último para oferecer aos países do Terceiro Mundo mais prejudicados pelos altos preços, do petróleo, empréstimos a longo prazo e sem juros.

A Venezuela foi o primeiro país membro da Opep a anunciar sua dotação para o fundo: 112 milhões de dólares.

Um porta-voz da Opep destacou que o fundo será administrado "sem considerações políticas, posições geográficas, cultura ou raça".

A dotação de cada país ao Fundo foi um dos pontos mais discutidos da reunião.

Um porta-voz da Opep disse que o obetivo dos ministros das Finanças não era o de criarem outro fundo de ajuda institucionalizado.

O fundo aprovado será válido somente para 1976 e qualquer nova dotação além do estabelecido, deverá ser discutida pelos membros da Opep.

CONTRIBUIÇÃO

É a seguinte lista de contribuições de cada país membro da Opep ao Fundo de Ajuda:- Arábia Saudita: 202 milhões de dólares; Irã: 210 milhões; Venezuela: 112; Líbia: 40; Quatar: 18; Nigéria: 52; Iraque: 40: Argélia: 20; Emiratos Árabes Unidos: 33; Gabão: um milhão.

Recristianizaçã

A criança (o adulto de amanhã) precisa cres seu desenvolvimento normal, sob todos os aspecto lar onde haja harmonia, aprendendo pelo exemplo da mãe a amar a Deus sobre todas as coisas e ao como a si mesmo. Síntese da Lei de Deus: Os dez mentos de nosso Pai Amantíssimo. Educada no san de Deus. no culto das virtudes cristãs que fazem deira grandeza de uma Pátria, sua futura vida será por força dos exemplos e ensinamentos recebi na venturosa fase da infância, a de uma pessoa voltada para a primazia dosvalores espirituais, por um idealismo sadio.

Mas dirão: Falar em Cristianismo, em pleno sé num mundo tão anti-cristão, onde reina completa de valores. Mas que acontecerá se cada um de nós do-se para si próprio, fizer um profundo e sincero consciência? Chegaremos então ao reconhecimento pequenez e imperfeição que habita em cada um de necessidade total que temos da ajuda de Deus. Q diga que Deus não existe porquanto se Ele existisse veria tanta barbaridade no mundo. Sejamos reconheçamos que senão há no mundo a felicidade que deveria haver, é unicamente por culpa d homem. Deus fez o homem livre, responsável p Os males que surgem em decorrência de nossa afinal acabam se voltando contra nós mesmos aconteceu: a tremenda confusão reinante no m

Nossa Mãe, a Virgem Maria Santíssima, em su em Portugal ano de 1917 (Nossa Senhora do Ros tima) nos concita a reconciliação com Deus. Te e invoquemos humildemente a infinita misericórdi Ele permite o mal, mas a Sua Vontade Santíssi homem seja bom. Permitindo o mal existente devido tão somente ao nosso livre arbítrio, Ele s o bem do mal. Deus escreve certo por linhas tort achamos à triste atuação atual, só temos uma saí nossa para Cristo. Que o homem novo transfigur velho.

É dificílimo certamente. É indispensável a dos meios modernos de comunicação social. O p tem missão a desempenhar. Será uma união forças vivas da nacionalidade visando o adve mundo melhor. Somente a recristianização da so volverá a paz ao mundo. A paz de reconhecer no por mais humilde que ele seja, nosso irmão em Cr lo. Um procurar ser compreensivo e fraterno c A fragilidade humana inerente a todos nós exi da Caridade Cristã: ela não é um simples human nós temos as nossas deficiências, a harmonia conciliá-las.

A recristianização facilitará enormemente a cursos de noivos para o casamento. O jovem e frequentarem tais cursos na fase pré-nupcial, já antemão cientes da imensa responsabilidade que perante Deus e a Pátria.

Cumpre pensar que todos os problemas a s dos no mundo, (alguns existem que são um verd fio à força de vontade do homem) tem sempre xão com o problema da recristianização. (Alb Corvelho).

(Lar Católico

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" (O POVO) O MAIOR JORNAL POLONÊS DA AMÉR. LATINA - FUNDADO EM 1920

KURYTYBA -- 10 lutego (fevereiro) — 1976 — Nr 3463 — (6/76)

Przyszli przewódcy Chin

NA RAZIE TRUDNO JEST ODPOWIEDZIEĆ NA TO PYTANIE

Były premier Chin Czou En-Lai rządzący praktycznie lityką Chin w ciągu ostatnich 20 lat zmarł niedawno na ka. Jego pogrzeb miał charakter wielkiej manifestacji ze ony ludności a przede wszystkim ze strony członków Ko- tetu Centralnego. Ponad 5 tys. wysokich funkcjonariuszy rtyjnych złożyło pośmiertny hołd zmarłemu. Należy zaś miętać, że Czou En-Lai prowadził wrogą politykę przeciw RR, nawiązując równocześnie przyjazne kontakty z Za- odem głównie z USA.

Zachodzi teraz pytanie, po jakiej linii pójdzie zagra- zna polityka Chin po zgonie Mao Tse-tunga liczącego ecnie 82 lata? Czy dojdą do głosu elementy usiłujące na- ązać przyjazne stosunki z ZSRR którym przewodził kiedyś gicznie zmarły marsz. Lin Piao? Na pytania te nikt nie t w stanie odpowiedzieć. Walka o władzę w ZSRR po ierci Lenina jest klasycznym tego przykładem. Zamiast ockiego, którego popierał Lenin-do głosu doszedł Stalin zed którego brutalnością charakteru przestrzegał partię n Lenin.

Po Stalinie przyszła kolej na Berie, który został zabity; nielaskę popadli Mołotow i Malenkow; Bułganina utrącił władzy Chruszczow, a tego z kolei usunął Breżniew. Ten atni w obawie ewentualnej wojny z Chinami szukał po- umienia z Zachodem, głównie z USA. Koegzystencja i de- te zaliczają się do najwyższych osiągnięć Breżniewa. Lecz łonie sowieckiego Komitetu Centralnego zwłaszcza wśród wojskowych nie brak ludzi, którzy niechętnie patrzą na zbliżenie z Zachodem, widząc w USA głównego rywala i elką przeszkodę na drodze do dalszego imperializmu ZSRR.

Wracając do spraw Chin, od 1974 r. jej polityce wewnę- nej i zagranicznej przewodzi Teng Hsiao-ping. On prze- dniczył partii na pogrzebie Czou En-lai. On zalicza się do weteranów partii komunistycznej w Chinach. Zrehabili- vany w 1973 r., wybrany został wiceprzewodniczącym Ko- sji Centralnej oraz stałym członkiem Politbiura, zajmu- 3 miejsce w hierarchii partyjnej. Pomimo swych 72 lat, kazał wielką aktywność w administracji państwa. Oprócz go, sukcesorem Czou En-lai może być Wang Hung-wen, ang Chun-Chiao, Yao Wenyuan lub któryś z najwyższych wodców armii chińskiej, Przyszłość to pokaże. (Szczegółowy ykuł o Chinach znajdziemy na str. 7).

Artur Rubinstein, najsławniejszy pianista czasów obecnych, obchodził niedawno 90 rocznicę swych urodzin. Z tej okazji podczas jego koncertu w Mediolanie publiczność zgotowała mistrzowi tonów niebywałą owację. Rubinstein musiał bisować kilkakrotnie, ponieważ widownia nie pozwalała mu opuścić estrady. (Szczegóły na str. 2 w PODSŁUCHANYM).

50 lat telewizji

NALAZCĄ JEJ BYŁ JOHN LOGIE BAIRD (1926)

V tym roku zanotować nale- datę o wielkim znaczeniu dla ego świata: 50-lecie wyna- enia telewizji, której pro- my stały się dzisiaj nie- partą atrakcją dla mieszkań- wszystkich kontynentów. lat temu (1926) pewien Szkot wiskiem John Logie Baird koczył swym wynalazkiem wybitnych uczonych angiel- h, przedstawiając im w Lon- ie pierwszy telewizor. Ten mitywny aparat w niczym był podobny do obecnego wizoru. Obecni mieli okazję aczyć na malutkim ekranie tać pajaca-brzuchomówcy.

V tym samym mniej więcej sie Amerykanin Charl Fran- Lenins czynił pierwsze pró- z telewizorem przez siebie dowanym pokazującym obra- w kolorze czarno-białym. ka jednak uznała za wyna- ę telewizji Szkota-Johna ie Baird'a. Pierwszą osobą, rą Anglicy oglądali w telewi- był 18-tni notariusz William Taton. Fakt ten zarejestrował dziennikarz angielski Bill Fox, który towarzyszył Bairdowi w jego dalszych próbach, by udoskonalić swój telewizor.

W 1928 r. postać tego dziennikarza przekazana została do Stanów Zjednoczonych. Grupa telewidzów amerykańskich widziała na ekranie Billa Foxa, który się poruszał lecz głos jego nie był słyszany. Baird udoskonalił później swój telewizor pokazując obrazy w słabych kolorach. Jednakże słynna na cały świat rozgłośnia angielska BBC nie skorzystała z nowego telewizora Baird'a, uznając go za niedoskonałego.

Przekazywanie obrazu z jednego miejsca do drugiego było już znane i opatentowane w Niemczech w 1884 r. Rownież i promienie katodowe, stanowiące element podstawowy telewizoru były już znane w 1908 r. Jednakże wynalazek Bairda otworzył drogę nowoczesnej telewizji.

Uczony amerykański Harold A. Rosen uważany jest za wynalazcę sztucznych satelitów "Intelsat" które umożliwiły bezpośrednie połączenia telefoniczne z różnymi kontynentami oraz przekazywanie programów telewizyjnych z różnych krajów całego świata.

◆ GWATEMALA — Gwatemala i El Salvador padły rą wielkiego trzęsienia ziemi. Najwięcej ofiar po ponad ys zanotowano w samej stolicy Gwatemali. Wiele domów tym mieście runęło w gruzy. Ostatnie trzęsienie ziemi viedziło Gwatemalę w 1970 r. kiedy to zginęło 12 tys. osób.

◆ **BRASILIA — Minister Wychowania Ney Braga wierdził w tych dniach "Plan Setorial", dzięki któremu stu- ci uniwersyteccy nie będący w możności opłacić swe stu- i utrzymanie otrzymają subsydium tegoż ministerstwa. sydium to studenci będą mogli spłacić w rok po ukoń- niu studiów.**

◆ KURYTYBA — Podczas swego pobytu ko stolicy Para- minister Dirceu Nogueira zapewnił władze stanowe, że ga szosa asfaltowa biegnąca równolegle do obecnej (sta- ukończona będzie z końcem przyszłego roku. Ta druga sa zbudowana będzie głównie na odcinkach trudniejszych.

◆ **S. PAULO — Jedynie w ciągu stycznia br. prawie 26 dzieci zapadło na brak wody w organiźmie w metropolii listańskiej. Z tej liczby 23 tys. otrzymało opiekę lekarską szpitalach, a zgonów zarejestrowano jedynie 176.**

◆ INNSBRUCK — W tym górskim mieście Austrii rozpo- ły się w ub. tygodniu Zimowe Zawody Olimpijskie z iałem kilkuset zawodników 36 państw, w tym 2 repre- tantów Ameryki Łacińskiej (Argentyny i Chile). Wielu cjantów ubranych po cywilu pilnuje tych zawodów oba- jąc się aktów terrorystycznych.

W KALEJDOSKOPIE

◆ BRASILIA — Jeszcze w tym miesiącu spodziewana jest wizyta Henry Kissingera w Brazylii i w Wenezueli. Wizyta jest związana z podpisaniem układu o współpracy ekonomicznej obydwu państw, oraz o redukcji deficytu brazylijskiego w handlu z USA, wynoszącego około 2 miliardy dolarów.

◆ **S. PAULO — Nowy uniwersytet stanowy powstać ma na Wyspie Solteira, gdzie funkcjomuje wielka elektrownia wodna. Uniwersytet otrzymał imię dyrectora dziennika "O Estado" — Julio Mesquita Filho, i składać się będzie z 14 fakultetów, 11 tys. akademików i 2 tys. profesorów.**

◆ BELGRAD — Nowa grupa stalinistów jugosławiańskich stanie przed sądem, oskarżona o szerzenie propagandy-dywersyjnej przeciw obecnemu rządowi, organizowanie spisku przy pomocy "elementów cudzoziemskich" w których łatwo dopatrzeć się agentów sowieckich.

◆ **WASZYNGTON — W kołach finansowych USA komentuje się eksport zboza amerykańskiego do ZSRR za sumę ponad 2 miliardy dolarów, co może spowodować kryzys ekonomiczny w tym kraju. Dotąd Moskwa płaci swój import za sprzedane złoto. Natomiast eksport nafty sowieckiej do USA zależeć będzie od wycofania się Rosji z Angoli.**

Rządowy plan wyżywienia (PRONAN)

WŁADZE WYDADZĄ NA TEN CEL 30,7 MLD. KRUZEIRÓW

Narodowy Program Wyżywienia (PRONAN) ogłosił p. Prezydent dnia 4 lutego, na którego realizację rząd federalny wyda do 1978 r. 30,7 miliardy kruzeirów. Program ten odnosi się przede wszystkim do gratisowego dożywienia uboższych klas społeczeństwa, jak np. kobiet ciężarnych lub karmiących, dzieci rodzin ubogich (do 6 roku życia) oraz dzieci uczęszczających do szkół podstawowych (do 14 roku). Przewidziana jest również pomoc dla drobnych producentów artykułów żywnościowych w północno-wschodnich stanach kraju.

W opracowaniu Planu PRONAN wzięły czynny udział: Narodowy Instytut Wyżywienia (INAN), Instytut Badań Ekonomicznych i Społecznych (IPEA) oraz Ministerstwa: Ubezpieczeń Społecznych, Wychowania, Pracy i Rolnictwa. By polepszyć los robotników, p. Prezydent upoważnił właścicieli wszelkich fabryk czy przedsiębiorstw, by część sumy odciągniętej z podatków przeznaczyli na lepsze dożywienie swych pracowników o skromnym uposażeniu. Leży to zresztą w interesie pracodawców, gdyż robotnik dobrze odżywiony więcej produkuje.

PRONAN ma więc na celu nie tylko dać rozmach produkcji artykułów żywnościowych, lecz także czuwać nad ich jakością i nad ich ceną, by dostateczne wyżywienie było przystępne i możliwe nawet dla ubogiej warstwy ludności. Koniecznym jest nadto przyzwyczaić mieszkańców niektórych regionów Kraju do lepszego wykorzystania takich produktów żywnościowych jak kukurydza i soja. Produkty te uprawiane na wielką skalę w wielu stanach Brazylii mogą dostarczyć wszystkim taniego i solidnego pozywienia. Chodzi tylko o to, by wykorzystać wszystkie możliwości spożywcze jakie kukurydza i soja w sobie zawierają. Wystarczy tu przypomnieć, że głównym produktem żywnościowym w Stanach Zjednoczonych jest kukurydza.

Międzyamerykański Bank Rozwoju (BID)

KRÓTKA HISTORIA I INWESTYCJE TEGO BANKU

Międzyamerykański Bank Rozwoju uważany jest powszechnie jako główny inicjator ekonomicznego i społecznego rozwoju Ameryyi Łacińskiej. Założony 30 grudnia 1959 r. przez 19 państw i wydatnie wspomagany przez Stany Zjednoczone, bank ten przeprowadził wielkie inwestycje na terenie państw-członków. Dziś należy doń 24 krajów (m. in. USA i Kanada) a jego kapitał zakładowy opiewa na sumę 12 miliardów dolarów. W ten sposób bank ten stał się jedną z największych organizacji finansowych w świecie.

W 1974 r. BID zainwestował 7,4 miliarda dol. celem zrealizowania 822 projektów przedstawionych przez państwa-członków, finansując z reguły trzecią część potrzebnej sumy. Resztę kosztów musi pokryć dane państwo. Oprócz kredytów, BID udziela państwom zainteresowanym asystencji technicznej w wykonaniu ściśle określonego planu. A więc dopomaga do rozwoju rolnictwa, hodowli bydła, zwiększenia produkcji artykułów żywnościowych, budowy sieci elektrycznej, kanalizacji, ważnych odcinków drogowych itp. Rokrocznie na rozwój rolnictwa BID udziela 23% swych kredytów.

Pomoc BID rozciąga się również na: budownictwo, elektryfikację, szkolnictwo, gazociągi, wodociągi, ulepszenie portów itp. Prawie nie ma sektoru gospodarczego czy przemysłowego w którym BID nie aplikowałby swych inwestycji czy nie udzielał kredytów. Największą zaś pomoc tego banku otrzymały m. in. Brazylia (1,7 miliarda dol.) Meksyk (ponad 1 miliard) Argentyna-770 mln. dol., Kolumbia-620 mln. dol. oraz Chile-406 mln. dol. Kierownictwo banku BID spoczywa w rękach Junty Ekonomicznej, która co roku zwołuje przedstawicieli państw-członków na konferencję, by opracować szczegółowy plan swej działalności.

Sztuczne satelity "Intelsat"

SĄ ONE "WEHIKUŁEM" TELEKOMUNIKACJI MIĘDZY KONTYNENTAMI

Bezpośrednie połączenia telefoniczne między Ameryką, Europą, Afryką i Azją zawdzięcza się siedmiu sztucznym satelitom umieszczonym na wysokości 34 tys. km nad globem ziemskim. Dzięki nim osiągnięto 12 tys. połączeń telefonicznych między różnymi kontynentami. Ideę sztucznych satelitów powziął angielski pisarz-naukowiec Arthur Clarke i przedstawił ją uczonym w sensasyjnym artykule zamieszczonym w angielskim przeglądzie naukowym p.t. "Wireless World", czyli "Świat bez drutów". Stało się to w 1945 r.

Clarke przewidział, że sztuczny satelita powiniem być umieszczony na wysokości 34 tys. 680 m nad Ziemią, ściślej mówiąc-nad Ekwadorem, oraz że powinien on okrążyć Ziemię w ciągu 24 godzin. Ideę i teorię Clarka rozwinął i wprowadził w czyn amerykański uczony Harold A. Rosen. Urodził się on 20 marca 1926 r. w New Orleans, stan Luisiania. W 1951 r. otrzymał doktorat z inżynierii na uniwersytecie technologicznym w Kalifornii. Dziś jest wiceprezesem znanej kompanii Hughes Aircraft-Space and Communications Group w Los Angeles.

Pierwsze sztuczne satelity nie były doskonałe, pónieważ obracały się wokół Ziemi zbyt szybko tj. w ciągu 90 minut, co uniemożliwiało dobrego połączenia telekomunikacyjnego. Dopiero w 1965 r. Harold A. Rosen udoskonalił sztuczne satelity, które otrzymały nazwę "Intelsat" i wykazały absolutną skuteczność. Oprócz satelitów o użytku Międzynarodowym, istnieją także satelity krajowe jak np. w USA, Kanadzie, ZSRR, Indonezji itp.

Brazylia nie posiada jeszcze satelity własnego, choć plan jego budowy już został opracowany. Realizacja tego planu ulegała zwłoce ze względu na wysokie koszta z tym związane. W kołach rządowych utrzymuje się jednak przekonanie, że budowę własnego satelity postanowi p. Prezydent jeszcze w tym miesiącu. Satelita ten funkcjonowałby dopiero za 3 lata.

Walka o czołgi w NATO

CZYJ CZOŁG WPROWADZIĆ DO WOJSK NATO: AMERYKAŃSKI CZY NIEMIECKI?

W ub. roku toczyła się zaciekła rywalizacja nad zakupieniem przez państwa należące do NATO (Sojusz Atlantycki) myśliwca odrzutowego. Chodziło o nowoczesny myśliwiec amerykański "EF-16" i francuski "Mirage". Konkurencję tę wygrały Stany Zjednoczone. Obecnie rozpoczęła się ostra rywalizacja między USA i RFN o dostawę dla wojsk NATO najnowszego typu czołgów. Chodzi tu o rywalizację między amerykańskim czołgiem "XM-1" i niemieckim "Leopard-2".

Jak wiadomo wojska NATO muszą być zaopatrzone w najnowsze czołgi, których użycie przewidziane jest aż do roku 2.000. Obydwa typy czołgów poddane są aktualnie wszechstronnym próbom, by spośród nich wybrać jeden. Który z tych człogów wygra konkurencję? Niemiecki czołg "Leopard-2" ma kosztować 650 tys. dolarów. Uważany jest za najdoskonalszy jaki sfabrykowano dotąd w państwach zachodnich. Czołg ten waży 54 ton i rozwija wielką szybkość. Zdolny jest trafić do celu nawet podczas jazdy przez teren pagórkowaty. Posiada on motor diesel o sile 1.500 koni mechanicznych.

Czołg amerykański "XM-1" odznacza się tymi samymi zaletami, z tą różnicą, że zaopatrzony jest w turbinę gazową, dzięki czemu jest lżejszy, ma tańsze "paliwo" i nie rozgrzewa się tak łatwo jak czołg o motorze diesla. Czołg amerykański kosztuje 500 tys. dolarów, a więc jest znacznie tańszy od niemieckiego. Trudno na razie przewidzieć, który z tych dwóch czołgów wygra konkurencję. Wiadomo wszakże, że czołg uznany za doskonalszy osiągnie produkcję 10 tys. jednostek, a koszt tej produkcji dojdzie do 6 miliardów dolarów.

W wypadku gdyby obydwa czołgi wykazały jednakową wartość bojową, Amerykanie wyrabiać będą swój czołg, a Niemcy zachodnie-również swój. W każdym bądź razie najlepszym rozwiązaniem byłoby ujednostajnić jeden typ czołgu, by wszystkie jednostki wojskowe NATO mogły się zaopatrzyć w tę broń.

◆ **PARYŻ — W stolicy Francji odbywa się XXII Kongres francuskiej partii komunistycznej. Szef tej partii Georges Marchais otwierając Kongres skrytykował ostro Związek Sowiecki za prześladowanie i tortury dokonywane na dysydentach sowieckich. Na tym cierpi ideał komunizmu — powiedział Marchais.**

◆ WASZYNGTON — Henry Kissinger oświadczył w swyw przemówieniu do kongresmanów, że Stany Zjednoczone nie ścierpią czynnej ingerencji ZSRR w krajach Afryki. Interwencja sowiecka jak np. w Angoli nie powtórzy się więcej.

◆ **LIZBONA — Minister MSZ Niemiec Zachodnich — Hans Dietrich Genscher zapowiedział udzielenie Portugalii pożyczki w sumie 250 mln. dol. Gwarancją tej pożyczki będą rezerwy złota Banku Portugalskiego.**

◆ BRASILIA — W kołach rządowych utrzymuje się przekonanie, że podwyżka "salario minimo" jaką ogłosi 1 maja Prezydent Geisel wyniesie 43%, biorąc pod uwagę wzrost kosztów utrzymania, zanotowany w ostatnich miesiącach ubiegłego i bieżącego roku.

Podsłuchane...

ARTUR RUBINSTEIN, słynny na cały świat pianista polski pochodzenia żydowskiego, ukończył 28 stycznia br. 90 lat. Pomimo tak podeszłego wieku zachował do dziś wspaniałą technikę, silne uderzenie i uważany jest przez świat muzyczny za najlepszego interpretatora utworów Chopina. Jego postać podczas gry wywołuje u publiczności nieprzeparty urok i bezgraniczny podziw, którymi to uczuciami darzyli niegdyś słuchacze niezrównanego pianistę polskiego i równocześnie męża stanu Ignacego Paderewskiego. Poza sceną Rubinstein jest bardzo miłym rozmówcą i znakomitym aktorem.

Artur Rubinstein urodził się 28 stycznia 1886 r. w Łodzi (Polska). Był najmłodszym dzieckiem (wszystkich było siedmioro) właściciela małej fabryki tekstylnej w Łodzi. Licząc zaledwie 11 lat, wystąpił z koncertem w Berlinie grając na fortepianie z towarzyszeniem filharmonii berlińskiej. Udoskonalił swą technikę u boku Chopina, którego był najlepszym uczniem. W 1906 r. wystąpił w USA grając razem ze słynną orkiestrą symfoniczną z Filadelfii. Podczas I wojny światowej koncertował po znaczniejszych miastach W Brytanii. W 1948 r. Rubinstein bawił w Brazylii, gdzie zapoznał się z największym kompozytorem brazylijskim Heitor Villa-Lobos. Rubinstein choć przyjął obywatelstwo amerykańskie, nigdy nie zapomniał o Polsce, odwiedzając ją kilkakrotnie i dając liczne recitale.

KS. FRANCISZEK STAWARSKI CM, przebywający obecnie w Vitry we Francji, przygotowuje 250-stronicową książkę na temat polskiej misji w Chinach, w diecezji Shuntehfu, skąd polscy misjonarze zostali wypędzeni przez komunistów, gdy ci pod wodzą Mao-Tse-tung objęli rządy w Chinach (1949 r.). Ks. Stawarski również pracował na tej placówce misyjnej (1931-1949), w której odznaczyli się szczególnie swą działalnością ks. biskup Ignacy Krause oraz ks. dr Wacław Szuniewicz, obydwaj dobrze znani ze swej działalności na terenie Parany i Santa Cataríny. Ks. Stawarski, który bawił w Paranie w latach 1952 i 53, był oddanym przyjacielem ks. Szuniewicza, lekarza-okulisty zmarłego w Irati: Postanowił więc zebrać wszystkie dane o tym misjonarzu, jak np. jego listy prywatne do księży czy do ludzi świeckich, prywatne informacje o jego pracy i działalności jako kapłana i jako lekarza. Ks. Szuniewicz bowiem pracował przez kilka lat w Mafra (SC) oraz w Irati (PR). W obu tych miejscowościach zjednał on sobie serca wszystkich parafian i zasłużył sobie na ich trwałą pamięć i wdzięczność. Nadzwyczajna prostota, niezwykła pracowitość, dobroć i miłość bliźniego były głównymi cechami jego apostolskiej pracy. Leczył iście po Bożemu dolegliwości duszy i ciała wszystkich cierpiących, zwłaszcza tych najbiedniejszych. W liście do jednego z naszych konfratrów ks. Stawarski zwraca się z prośbą do tych, którzy znali osobiście śp. ks. Wacława Szuniewicza, by nadsyłali do Redakcji LUDU swe osobiste wrażenia o jego osobie i o jego działalności jako duszpasterza i lekarza. Spodziewamy się, że apel-prośba ks. Franciszka Stawarskiego nie przejdzie bez echa. (Piękną biografię o ks Szuniewiczu napisał ks. Aleksander Trościańczuk w jęz. portugalskim pt. "Padre Doutor".

POLSKA GRUPA FOLKLORU W PARANIE, zgodnie z ostatnim komunikatem jej zarządu, rozpoczyna dnia 22 lutego br. swą działalność po 2-miesięcznych prawie wakacjach. Zespół ten ma za sobą 16 lat pracy artystycznej, a na swym koncie ponad 200 występów w największych miastach Brazylii i w interiorze stanów Parany, Santa Catariny i Rio Grande do Sul. Przez szeregi tego zespołu przesunęło się ponad 300 młodzieży polskiego pochodzenia, biorącej udział w tańcach, w chórze czy orkiestrze. Nie brak też było osób dorosłych, które przyczyniły się bardzo do utrzymania zdrowej i miłej atmosfery w zespole. Pod dyrekcją: prof. Tadeusza Morozowicza-kierownika artystycznego, prof. Haliny Marcinkowskiej-choreografia i ks. Józefa Zająca-chór i orkiestra-ten polonijny zespół osiągnął wysoki poziom artystyczny, stając się najlepszym "ambasadorem" polskiej sztuki ludowej w Brazylii. Po 16 latach tylu sukcesów i równocześnie tak wielkiego poświęcenia trzeba niestety wyznać, że dawny entuzjazm młodzieży polskiego pochodzenia ostygł znacznie. Dzisiaj pomimo licznych apelów i nawoływań trudno np. znaleźć młody element polonijny, by zasilił szeregi samych prawie weteranów chóru. Wszyscy proszeni wymawiają się brakiem czasu, bo albo wracają późno z pracy lub studiują wieczorami. Tymczasem chór złożony ze starszego elementu powoli się "wykrusza", zaś młodych jak nie widać-tak nie widać. I może nastąpić chwila, że chór zespołu który tak wielką okrył się sławą przestanie istnieć. Czy tak liczna Polonia kurytybska pozwoli, by tak się stało? Niech Ona odpowie na to pytanie.

UWAGA! — Wszelką korespondencję: listy, czeki, Ordem de Pagamento, prosimy adresować i przekazywać na: GRAFICA VICENTINA LTDA. - Cx. P. 988 - Curitiba - Pr.

LUD

Alameda Cabral, 846
Caixa Postal, 988
Telefone: 22-1057
80.000
Curitiba - Paraná - Brasil

ÓRGÃO DE PROPRIEDADE DE CONGREGAÇÃO DA MISSÃO E EDITADO PELA GRÁFICA VICENTINA LTDA.

Diretor: Pe. Ladislau Biernacki
Redatores: Pe. José Zając
Pe. Sigismundo Piotrowski

Gerente Administrativo: João Novak
GODZINY PRZYJĘĆ:
Od poniedziałku do piątku: od 7:30 do 12:00 i od 13:30 do 18:00.
W soboty: od 8:00 do 11:00.

UWAGA!

OD STYCZNIA
PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1976

Pocztą zwykłą:	
W Brazylii	Cr$ 100,00
W krajach północno i południ.-amerykańskich	22 dolarów
W Europie, Azji, Afryce i Oceanii	25 dolarów
Pocztą lotniczą:	
W Brazylii	Cr$ 120,00
W krajach południowo-amerykańskich	27 dolarów
W krajach północno-amerykańskich	32 dolarów
W krajach europejskich, itd.	35 dolarów
Cena egzemplarza w Kurytybie	Cr$ 2,00

PRZEDSTAWICIELE "LUDU" ZA GRANICĄ

W USA: Rev. Wojciech Sojka, St. John Kanty Prep. ERIE - PA - 16501.
W ARGENTYNIE: Eduardo R. Krawczyk — Floricultura Oberá Calle Cordoba, 267 — OBERÁ - Missiones.

KORESPONDENCJA WŁASNĄ Z USA

OKLASKI DLA PREZYDENTA

Oklaski, może nic więcej tylko właśnie oklaski.

Długotrwałymi oklaskami powitano prezydenta w majestatycznej sali Kongresu czyli "na Kapitolu" wieczorem 19 stycznia 1976. Tak bywa co roku, gdy prezydent przychodzi tam z tradycyjnym orędziem nazywanym "STATE OF THE UNION MESSAGE", czyli "Komunikat o położeniu Stanów Zjednoczonych".

W ubiegłym roku komunikat ten brzmiał niezbyt wesoło, bo jeszcze nastroje kraju były zatrute walkami politycznymi związanymi z aferą WATERGATE i Wietnamem. Prezydent Ford był wtedy dopiero 5 miesięcy na urzędzie więc bez ogródek: "położenie nie jest dobre".

W tym roku jego komunikat brzmiał nieco lepiej i dlatego na samym początku przemówienia oświadczył znów bez ogródek: **"jest lepiej niż rok temu, ale nie całkiem dobrze"**.

* * *

Wracam jednak do tych oklasków. Może one wiele nie znaczą, w każdym razie świadczą że Amerykanie, którzy na codzień nie oszczędzają prezydenta i krytykują każde jego posunięcie, mają jednak jakiś dziwny respekt dla prezydenckiego urzędu i gdy oficjalny odźwierny zawoła: "Mister Speaker, the President of the United States!" (czyli "Panie Marszałku Kongresu, wchodzi Prezydent Stanów Zjedboczonych!"), zebrani na sali senatorowie, członkowie Izby Reprezentantów, sędziowie Sądu Najwyższego w swych czarnych togach, generałowie wszystkich Sił Zbrojnych, dyplomaci i inni uprzywilejowani goście powstają ze swych krzeseł i witają prezydenta naprawdę hucznymi oklaskami. Witają go członkowie partii do której prezydent należy, ale biją oklaski również senatorowie i Kongresmani z partii opozycyjnej. Prezydent reprezentuje cały Kraj, jest szefem władzy wykonawczej i na mocy szanowanej nadal Konstytucji jest rzeczywistym naczelnikiem całego narodu.

Dla prezydenta Geralda R. Forda ta długa "salwa" oklasków, powtórzona ponownie, gdy "Speaker od the House" czyli po naszemu "Marszałek Kongresu" przedstawił go zebranym, była napewno przyjemna, zwłaszcza że ostatnie dni miał raczej trudne i dość przykre.

Oklaskami potwierdził też Kongres ważniejsze wypowiedzi prezydenta i to nie tylko ci, z jego partii. Bił oklaski senator Edward Kennedy, który tak często prezydenta krytykuje, senator Humphrey, którego sam Ford uważa za swego głównego przeciwnika w nadchodzących wyborach. I tylu, tylu innych.

* * *

Na kilka godzin przed prezydenckim przemówieniem komentator sieci telwizyjnej ABC wyraził zdanie, że w Ameryce wszystko zawsze zależało od prezydenta, zwłaszcza jeżeli umiał znaleźć wpływ na Kongres. Takim prezydentem był Jerzy Waszyngton a później Abraham Lincoln, Theodore Roosevelt i Franklin D. Roosevelt. Było to wezwanie do Forda, by wziął mocno w ręce kierownictwo całe j polityki amerykańskiej, tak wewnętrznej jak i zagranicznej.

Wypowiedź komentatora, nawet tak znanego jak Smith, jest wypowiedzią jednego człowieka i kto wie, czy ją prezydent Ford miał czas usłyszeć przed wygłoszeniem swego orędzia do Kongresu i narodu. W każdym razie usłyszało je wielu Amerykanów. Nie było w tym komentarzu nic nowego, chyba tyle, że niestety Forda więcej dziennikarzy od jakiegoś czasu krytykuje niż chwali. Za 10 miesięcy wybory, a już trwa kampania przedwyborcza i tak zwane "prawybory" są w toku. W prawyborach zadecydują obie partie, kogo wysuną kandydata na prezydenta. O kiedy indziej...

* * *

Oklaski w Kongresie były Forda małą może pociechą, zawsze pociechą po bardzo przy dla niego przemówieniu, które w sił tego samego dnia naczelny syndykatów robotniczych Geo Meany, mający wpływy wśród nów robotników. Powiedział ostrym tonem, że nie warto słuchać tego, co prezydent miał do powiedzenia, bo nie przemawiał jako prezydent, tylko kandydat. Meany ma żal do zydenta o jedno i drugie VETO łożone przeciw uchwałom Kong Niektóre uchwały mogłyby pole dolę bezrobotnych i pracown prezydent uznał jednak, że mu by się to stać kosztem ludzi płac podatki, a właśnie tych wielkich datków prezydent Ford nie chce chce też puszczać w obieg do bez pokrycia, bo to prowadz spadku wartości każdego do "bije po kieszeni" miliony obyw którzy muszą żyć ze kromnych p a te pensje nie tak łatwo pod jak płace robotników, którzy g są strajkować, nawet mieslą walcząc o podwyżkę płac.

Prezydent jest pewny, że kszość Amerykanów woli dolary tracące wartości z miesiąca na siąc, że ma dość wygowanych datków i niesłychanych już wyd na zapomogi — nie dla robotn którzy teraz stracili pracę, ale ludzi żyjących z tych zasiłków wielu, wielu lat. I dlatego nlezl od tego, co głosi uparty, stary M przedstawił program zmierzając obcięcia wydatków rządowych obniżenia podatków od dochodu bistego. Oklaski na końcu uznać za potwierdzenie jego p mu.

Przyjazd nowych Urszulanek "szarych" do Brazylii

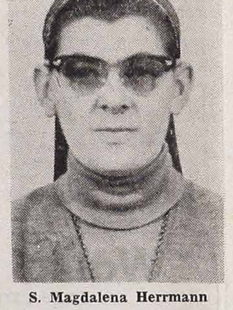

S. Magdalena Herrmann

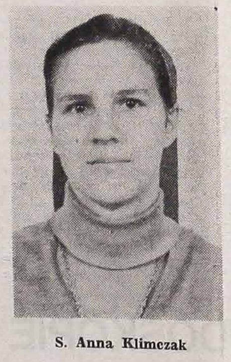

S. Anna Klimczak

Dnia 16 października 1975 dojechały z Polski do Santos dwie Urszulanki Serca Jezusa Konającego, zwane popularnie "szarymi".

S. Magdalena Herrmann, lat 26, pochodzi z Rumii (Pomorze) i jest dyplomowaną pielęgniarką. Pracowała w Polsce wśród chorych i w zakładzie dla dzieci upośledzonych, w Kazimierzu pod Łodzią.

Propozycję wyjazdu na misje przyjęła z radością z zamiarem oddania wszystkich swych sił dla cierpiących braci na drugiej półkuli.

S. Anna Klimczak, lat 23, pochodzi z Łopuszna (kieleckie). Wstąpiła do Zgromadzenia po pierwszym roku studiów na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie (A.T.K.). W klasztorze kontynuowała studia, prowadząc równocześnie katechizację dzieci i młodzieży. Po uzyskaniu absolutorium na Akademii, wyjechała do Brazylii, aby tu oddać się z całym zapałem głoszeniu Dobrej Nowiny.

Obie siostry spędziły kilka dni w Kurytybie, gdzie SS. Urszulanki prowadzą przedszkole dla ubogiej dziatwy przy parafii N. Senhora do Rocio — a następnie pojechały do Ronda Alta (RS), aby tam pracować w parafii N. Senhora dos Navegantes. Obecnie uczą się języka i stopniowo wchodzą w nowe środowisko.

Szczęść im Boże na brazylijskiej ziemi!

CHARUTARIA LIBERTY

Nasiona zagraniczne — Warzywa kwiatów i pastewne. — Maszyny do cięcia trawy, ręczne, elektryczne i gazolinowe. — Bracatinga — Milho híbrido i colonião — Repolho híbrido. — Isqueiros à gás Cr$ 10,80; à gasolina desde Cr$ 5,60 até Cr$ 95,00. — Narzędzia dla cieśli stolarzy i rzeźnictwa. — Artykuły fryzjerskie — Perfumerie — — 100 cygar Cr$ 19,50. — Fumos em corda e desfiados, 30 qualidades e de importação. — Ferramenta agrícola de importação — Fogão econômico Cr$ 850,00 — Gás — Garrafas térmicas — Rolhas etc. — Cachimbos desde Cr$ 5,00 até Cr$ 250,00 — Karty do gry od Cr$ 3,50 do Cr$ 95,00 lniane i plastyk.

Aceita-se encomendas para despachos: por avião ônibus e correio.

A LIBERTY É FÁBRICA DE CACHIMBOS.
À Rua Saldanha Marinho, 148
RAPIDEZ E SERIEDADE!

Wiadomości z Cascavel "stolicy" zachodniej Para

Polscy księża zastali niewielu kursylistów, nie za nych TLCystów. Od objęcia parafii przez ks. Podbio jednych i drugich wzrosła do 70. Przynajmniej poło jest rzeczywiście aktywna: z nich rekrutuje się świe liturgiczna, współpracująca w kościele przy nabożeń głównie niedzielnych i świątecznych. Kursyliści ponadto kursy przygotowawcze dla narzeczonych. ks. Podbioła dali ich już siedem, a biorą w nich ud nież narzeczeni z innych parafii, po 40 — 60 par. urządzają dni formacji religijnej dla pozostałej m Proszono ich już kilka razy z podobnymi dniami d parafii, nawet poza własną diecezją. TLC-yści prz też po różnych wilach i kaplicach dzieci do Komunii świętej.

Istnieje w parafii Apostolstwo Modlitwy i Legi Poza pielęgnowaniem nabożeństw do Serca Jezuso Najświętszej Maryi Panny, działa apostolstwo zw rodzinach religijnie zaniedbanych. Dzięki tym uregulowano wiele związków małżeńskich, ochrzcz dzieci i doprowadzono inne do I Komunii świętej.

Od lipca 1974 roku parafia ma siedmiu ministr rystii. Jest to najwyższa liczba w jakiejś parafii w diecezji.

Roboty z zebraniami mają księża niekiedy za owoce powoli znać. Sobotnia Msza wieczorna i c dzielne gromadzą już 5 - 7 tysięcy wiernych. Na parafian, to za mało, ale niedawno nie widziało się wy tego. Polscy księża promieniują tu widocznie tyczną religijnością, o której swego czasu mówił b w Guarapuawie, że biskupi brazylijscy oczekują, z Polski zaszczepiali w Brazylii żywą wiarę i życie jakie podziwiał w Polsce. Osobiście uderzyło mnie fianie u św. Antoniego dużo się spowiadają (w s jest parafia, w której księża, również werbiści, ale rodowości, niemal odzwyczaili ludzi od spowiedzi!), dzą dość licznie na częste tu jeszcze wystawienia N kramentu; że podczas podniesienia we Mszy św. wszyscy po staremu klękają, co niektórzy "postępow tują już za przeżytek. Zdaje mi się, że umiano tu otwarcie się na zdrowe rzeczy nowe i zachować w ne wartości stare; umiano wciągnąć ludzi do większ odpowiedzialności za Kościół i do większego udział kościelnym i zachować przy tym prawdziwą poboż pekt dla rzeczy świętych. I tu księża z Polski sł Kościołowi i Brazylii i są jak najlepszymi amb Polski.

Wdzięczność za księży z Polski i uznanie dla nich parafia w dniu 20 lipca ub. roku i złożyła je na rę Wosińskiego. Nie tylko tłumnie przyszli wtedy par Mszę św. celebrowaną przez polskiego biskupa w polskich księży, lecz po Mszy podejmowano Gość uroczystą kolacją. Po skreśleniu wielu pochlebny które padły w przemówieniach, pozostało chyba j dy: parafia ceni polskich księży i jest wdzięczna z

Cascavel, 21 października 1975 roku.

Ks. Stanisław

OD REDAKCJI: Prosimy naszych Sz telników o dalszą współpracę w formie na drobnych wiadomości czy informacji, by dz słuchane, czy też korespondencje z teren nijnych były zawsze obfite i ciekawe.

ZENON ROGOZIŃSKI
Uniwersytet Warszawski

Stanisław Wachowiak

DZIAŁACZ SPOŁECZNY I GOSPODARCZY DRUGIEJ RZECZYPOSPOLITEJ

3. Reforma rolna realizowana jest w sposób wadliwy, a chłopskie warsztaty rolne są nieopłacalne. Przemysł nie ma interesu w tym, aby rolnik klepał biedę, bo w ten sposób nie można rozszerzyć zbytu produktów przemysłowych, których najlepszym odbiorcą jest wieś.

4. W administracji państwowej i gospodarczej coraz bardziej zaznacza się "światopogląd emerytalny", wyrażający się, między innymi, w unikaniu ponoszenia odpowiedzialności; w szerokiej opinii przemysłowiec uchodzi za lichwiarza, natomiast urzędnik występuje z reguły jako dygnitarz.

5. W kraju panuje kult biedoty i potępiane tych, którzy swym wysiłkiem i talentem dorobili się majątku.

6. Trzeba, aby całe społeczeństwo brało udział w rządzeniu krajem i poczuwało się do odpowiedzialności za ten współudział. Nie będzie miłości dla ojczyzny, jeśli tylko trzeba płacić i ustawicznie lękać się o swą przyszlość. Obywatel nie będzie szanował rządów, które nie okażą poszanowania dla jego indywidualności. Jedynie rozsądnie realizowana demokracja może wyprowadzić Polskę z trudności, w jakich się znalazła. Pierwszym hasłem do naprawy powinno być wychowanie człowieka w umiłowaniu prawdy w przeciwieństwie do panującego zakłamania.

Odczyt ten wywołał ogromną wrzawę i dopiero **post factum** Wachowiak zorientował się, że z punktu widzenia bezpieczeństwa osobistego i interesów, jakie wówczas reprezentował, był to krok niezmiernie ryzykowny. Naogół jednak prasa, analizując tezy odczytu, zachowała stosunkowo duże umiarkowanie. Kwiatkowski wystąpieniem Wachowiaka był zaskoczony i okazywał niezadowolenie, obawiając się kontrakcji ze strony nieprzyjaznej mu biurokracji za to, iż dopuścił do tak krytycznego przedstawienia sytuacji. Wachowiak miał jednak poczucie dobrze spełnionego obowiązku. I to właśnie jest jego najbardziej charakterystyczną postawą patriotyczną.

W październiku 1937 r., a więc w czasie kiedy Wachowiak przygotowywał się do odczytu, minister Józef Beck prosił go — jako znawcę stosunków niemieckich i polsko-gdańskich z okresu jego urzędowania jako wojewody w Toruniu — aby podjął się rozmów z Senatem Wolnego Miasta Gdańska na platformie pozaurzędowej i niejako prywatnej, ponieważ uciążliwe negocjacje, jakie prowadził nieustannie Komisarz Generalny RP, natrafiały coraz częściej na nieprzezwyciężone trudności. Miał to być jeszcze jeden gest dobrej woli se strony Becka, którego celem było zyskanie na czasie wobec grożącej ze strony Niemiec wojny, póki nie pojawią się na horyzoncie politycznym Europy bardziej przyjazne nastroje dla Polski. (1).

W rozmowie z Wachowiakiem minister Beck wspomniał, że największym atutem Niemiec w pertratacjach z nim było postępowanie niektórych wojewodów, a zwłaszcza śląskiego wojewody Grażyńskiego, których bezwzględna i nieskoordynowana z Ministerstwem Spraw Zagranicznych polityka unicestwiała jego plany. Wachowiak podjął się tych rozmów, aczkolwiek w jego przekonaniu Gdańsk był już wtedy dla Polski stracony. W Gdańsku hitlerowcy dokonywali prawdziwych orgii i byli najbardziej sfanatyzowanym elementem na tle stosunków panujących w Niemczech. Senat Wolnego Miasta Gdańska wyraził zgodę na rozmowy z Wachowiakiem, wyznaczając do tych rozmów doświadczonego, ale nie zajmującego wysokiej rangi w partii, nadradcę Hoffmanna.

---

(1) *Jako zastępca delegata Ministerstwa Przemysłu i Handlu przy Komisarzu Generalnym R.P. byłem uczestnikiem prac przygotowawczych dla Wachowiaka do tych rozmów.*

(c. d. n.)

ULUBIONE MIASTO ŚWIATA

Amerykańskie pismo "Christian Science Monitor" podało relację z ogłoszonej w maju ankiety na temat: najprzyjemniejsze miasto świata poza Stanami Zjednoczonymi. W ankiecie wzięło udział kilkanaście tysięcy podróżujących po świecie Amerykanów. Ku nieukrywanemu zdziwieniu organizatorów ankiety, pierwsze miejsce zajął Londyn. Ponad 50% uczestników ankiety podało Londyn, jako miejsce, gdzie (mimo dzisiejszych bomb, rzucanych przez tajemniczych morderców) najprzyjemniej się mieszka i ma się najlepsze warunki do spokojnego życia osobistego. Na drugim miejscu stoi Paryż. W dalszej kolejce ulubionych dziesięciu miast idą: Wancouver, Monachium, Kopenhaga, Zurych, Wiedeń, Genewa, Montreal i Edynburg. Jest rzeczą dziwną (choć dla mnie zrozumiałą, bo nie lubię dusznych i z reguły hałaśliwych wielkich miast Południa), że w tej pierwszej dziesiątce ulubionych miast nie figuruje cudowny Rzym, że nie ma żadnego miasta włoskiego, ani żadnego miasta położonego w rejonie śródziemnomorskim.

K. G.

TURYSTYKA NIEMCÓW

Obywatele NRF wyjeżdżający w 1973 roku za granicę wydali tam 17 miliardów marek, a więc o 3 miliardy więcej niż turyści amerykańscy, a trzykrotnie więcej, niż pozostali zagraniczni turyści w Niemczech Zachodnich. Najliczniej Niemcy odwiedzali Danię, Austrię, Włochy, Hiszpanię, Francję, kraje "Beneluksu", Jugosławię i Szwajcarię. Wzrosły również (mimo rónych utrudnień) wyjazdy do NRD, Polski i Czechosłowacji. Najwięcej pieniędzy Niemcy zostawili w Austrii, Italii, Szwajcarii, Holandii, Francji, Hiszpanii i Jugosławii, bo wyprawy do Danii były przeważnie krótkotrwałe.

PRZESTROGI DLA KIEROWCÓW

Psycholodzy amerykańscy doszli do wniosku i to niezbicie, że kierowca, jadąc samochodem kieruje się specyficznym nastawieniem w stosunku do pieszych. Przechodniów traktuje się jak supełnie innych ludzi, co porównać można do nazistowskiego rasizmu. Agresywność kierowców spowodowana jest często przez przemęczenie. Psychologowie radzą, codziennie przypominać sobie zasadnicze prawa jazdy, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa cudzego życia.

POPULARNOŚĆ PROGRAMÓW BBC

W Brytania, która w ostatnich latach wyprodukowała cały szereg doskonałych programów telewizyjnych, cieszących się dużym uznaniem za granicą, prawdopodobnie wyprzedzi w dziedzinie ich sprzedaży do inych krajów Stany Zjedn., przodującego dotychczas eksportera filmów telewizyjnych.

Co najmniej 56 krajów zakupiło serię "Sześć żon Henryka VIII" celem pokazania jej na własnych ekranach. W ostatnim roku programy brytyjskie znajdowały chętnych nabywców. W obecnej trudnej sytuacji gospodarczej duża ilość firm telewizyjnych doszła do przekonania, że bardziej opłaca się kupienie gotowych programów, niż produkowanie własnych.

Dział zagraniczny BBC podał do wiadomości, że sprzedaje obecnie około 12.000 różnych programów własnych i ma wśród nabywców 90 krajów. W r. ubiegłym dało to £4 mln dochodu.

Obecnymi bestselerami produkcji brytyjskiej są przede wszystkim dramaty historyczne, jak "Elizabeth R" — historia życia i czasów królowej Elżbiety I (1558-1603). "Saga Forsystów" — rzecz oparta na popularnej powieści Johna Galsworthy o kolejach życia i miłości członków arystokratycznej rodziny angielskiej (sprzedana 90 krajom); "Wojnå i Pokój" (dotychczas zakupiona przez 40 krajów); "Cywylizacja" — seria, w której sir Kenneth Clark daje przegląd ideałów i wartości składających się na pojęcie "zachodniej cywilizacji".

Również bardzo popularna jest seria "Świat wokół nas" z dziedziny przyrodniczej. Ogromne powodzenie za granicą mają brytyjskie komedie sytuacyjne, np. "Monty Python's Circus" (przepadają za tą komedią w St. Zjednoczonych), następnie seria popularnego komika Ronnie Corbett, "The likely Lads" i inne.

RZECZY CIEKAWE I PRAWDZIWE

NOWY SAMOLOT BOJOWY "MIRAGE 2000"

PARYŻ — Rada Obrony Kraju zrezygnowała ze względów finansowych z samolotu przyszłości "A.C.F.", który uznano za zbyt kosztowny.

Wybrano zatem samolot "Mirage 2000", który w roku 1980 zastąpi obecne "Mirage III" i "Mirage IV". Wybrany samolot jest wyposażony w jeden reaktor i ma być najszybszym samolotem świata. Osiągnie on szybkość "mach 2,7", to jest 2.900 kilometrów na godzinę.

Będzie on o połowę tańszy od samolotu "A.C.F.", a więc łatwiej eksportowany do krajów, które od 15 lat są klientami firmy Marcelego Dassault.

Loty doświadczalne tego samolotu są przewidziane na lata 1977-78, a fabrykacja seryjna na 3 lata później. Armia następnych serii banknotów różnej wartości.

NAWET ŚLEPY SIĘ NIE POMYLI

Po Holendrach, również i Szwajcarzy podjęli próbę wprowadzenia do obiegu pieniężnego — banknotów dla niewidomych. Szwajcarski Bank Narodowy zamierza w przyszłym roku, podczas lata, wypuścić próbną serię 100-frankówek z nadrukiem wypukłym (alfabet Braille'a). Umożliwi to posługiwanie się banknotami ludziom pozbawionym wzroku. Jeśli próby te zdadzą egzamin życiowy, bank przystąpi do emisji nastęnnych serii banknotów różnej wartości.

ELEKTROWNIA W OCEANIE

Naukowcy amerykańscy opracowali plan budowy elektrowni podwodnej, która ma być napędzana prądem z Golfstromu. Wykorzystana zostanie różnica w szybkości prądu, którego górne warstwy osiągają 3, zaś dolne — 9 km na godzinę. Elektrownia powstać ma u brzegów Florydy. Na przestrzeni 20 km rozmieszczone zostanie 200 turbin na głębokości 30-120 metrów pod wodą. Cały potencjał Golfstromu wynosi 25 tys. megawatów, lecz można wykorzystać tylko 4 proc. z tego. Większa eksploatacja mogłaby spowodować niekorzystne, perturbacje klimatu, także i w Europie.

GÓRY NA DNIE MÓRZ

Naukowcy amerykańscy odkryli niedawno na Atlantyku kilka nie znanych dotąd podwodnych gór. Jedną z nich znaleziono około tysiąca kilometrów na zachód od Przylądka Dobrej Nadziei. Jest to góra o płaskim wierzchołku, wznosząca się ok. 4800 m powyżej dna oceanu. Jej wierzchołek znajduje się 150 m pod powierzchnią wody. Na podstawie próbek osadów, pobranych z wierzchołka góry — stwierdzono, że jeszcze 10-8 tys. lat temu była ona wyspą.

Potężny łańcuch górski odkryto na Morzu Karaibskim. Ciągnie się on z zachodu na wschód i budową geologiczną przypomina łańcuchy górskie Ameryki Środkowej oraz podwodne góry na środkowym Atlantyku. Nowo odkryte góry tworzą wielką dolinę o stromych ścianach. Z głównego łańcucha gór odchodzi kilka odgałęzień, które łączą się z podwodnym masywem, tworzącym Małe Antyle.

KLUB EKSKLUZYWNY

W Paryżu powstał nowy klub, który jest niejako na opak ekskluzywny. Kandydaci na członków tego osobistego klubu muszą udowodnić, że nie posiadają samochodu, telewizora i lodówki, przesiadują najchętniej na ławkach w parkach publicznych, używają wyłącznie gotowej, konfekcyjnej odzieży i palą najtańsze gatunki papierosów. Również w Paryżu powstał niedawno "Klub Zapominalskich Mężów". Kierownictwo Klubu czuwa nad tym, aby małżonkowie nie zapominali dat urodzin, imienin swych małżonek oraz rocznicy ślubu. Jednocześnie doradza się, jakie podarunki należy dawać swym połowicom. Klub rozporządza obszernym archiwum, które zawiera wszystkie potrzebne daty.

MÓVEIS LEGAL LTDA.
INDÚSTRIA E COMÉRCIO
Avenida das Américas n.º 853 — São José dos Pinhais — Paraná
SOFÁ-CAMA, POLTRONAS, CAMA TURCA E JOGOS ESTOFADOS
Mówi się po polsku!

Benjamim Zilli & Cia. Ltda.
IMPORTADORES
ARAME FARPADO DE VÁRIOS TIPOS e ARAME LISO GALVANIZADO, AOS MENORES PREÇOS.
Avenida 7 de Setembro, 2142 — Fones: 22-2058 — 22-2133
Endereço Telegráfico: "BENZILLI" — Caixa Postal, 102
CURITIBA — PARANA

Pekao
NAJMILSZY UPOMINKIEM WIELKANOCNYM
DLA WASZYCH KREWNYCH W POLSCE BĘDZIE
PACZKA ŚWIĄTECZNA
ZAMÓWIENIA JUŻ TERAZ PRZYJMUJĄ
autoryzowani dealerzy Pekao oraz
PEKAO TRADING CORPORATION
225 Park Ave. South
New York, N.Y. 10003

NA VI NIEDZIELĘ ROKU

(Ewangelia według św. Mar. 1, 40-45)

I przyszedł do niego trędowaty, prosząc go, i upadłszy na kolana, rzekł mu: Jeśli chcesz, możesz mnie oczyścić. A Jezus zmiłowawszy się nad nim, wyciągnął rękę swoją i dotknąwszy go, rzekł mu: Chcę, bądź oczyszczony. A gdy rzekł, natychmiast odszedł trąd od niego i został oczyszczony. I zagroził mu i natychmiast go oddalił. I rzekł mu: Patrz, abyś nikomu nie powiadał, ale idź, ukaż się najwyższemu kapłanowi i ofiaruj za oczyszczenie twoje, co przykazał Mojżesz na świadectwo im. Lecz on wyszedłszy, począł opowiadać i rozławiać, co się stało, tak że już nie mógł jawnie wejść do miasta; ale przebywał na ustroniu, na miejscach pustych; a zewsząd schodzili się do niego.

†

Liturgia dzisiejszej Mszy św. porusza bardzo ważną sprawę, którą nie wszyscy może pojmują, a jeśli tak, to nie mają chęci, aby się nią zająć. Chodzi o ogłaszanie ludziom wszelkich dobrodziejstw Bożych. Trędowaty z dzisiejszej Ewangelii św. może nam służyć za przykład. Prosił o uzdrowie z tej straszliwej i nieuleczalnej w tamtych czasach choroby i Chrystus spełnił jego życzenie. Jednak zabronił mu opowiadać o tym. Tymczasem on w swej radości z uzdrowienia zapomina o zakazie. "Lecz on odszedłszy, począł opowiadać i rozsławiać co zaszło". Pan Jezus też nas uleczył z większej choroby bo z trądu grzechowego, i w tym celu przelał swoją Krew. Czy pamiętamy o tym? A cóż mówić o tylu łaskach i dobrodziejstwach Bożych, jakieśmy otrzymali od Niego? Ilu. ludzi znaduje się w ciemnościach moralnych i nie wie, co robić z życiem? My wierzymy, że wyszliśmy od Boga i do Boga mamy dążyć. Wiara pomaga nam zrozumieć wiele rzeczy. Czy mamy pozostać samolubni i tylko dla siebie zachowywać skarby łask bożych? Trędowaty uczy nas, że mamy rozgłaszać, jak dobry jest Bóg. Oto wielka sprawa, którą mamy się zająć i ją pokochać. Żyjemy wraz z innymi nie na pustyni. Chodzi o to by wszyscy naokoło nas chwalili Boga. Mamy wyrabiać w sobie tego ducha wspólnoty. Św. Paweł tak pięknie nas poucza, że we wszystkich rzeczach mamy chwalić Boga, a nie tylko w jakichś nadzwyczajnych: "Czy tedy jecie, czy pijecie, czy co innego czynicie, wszystko ku chwale Bożej czyńcie". I następnie zachęca ich do dobrego życia, które powinno być przykładem dla drugich, stawiając swoją bezinteresowność do naśladowania: "Nie dawajcie zgorszenia ani Żydom, ani Grekom, ani Kościołowi Bożemu, jak i ja wszystkim we wszystkiem się podobam, nie szukajac, co dla mnie pożyteczne, ale co dla wielu, aby byli zbawieni". Jeśli na to się zdobędziemy, będziemy mogli cieszyć się jeszcze większym błogosławieństwem Bożym, mając też wielką radość, że inni chwalą Boga.

Ks. Z. P.

AUTO MECÂNICA LONDRINA
DE
GETULIO THADEO OSTROWSKI

Mecânica de automóveis em geral.
Pintura — Lataria e Torno.

Rua João Negrão, 1.820 — Fone: 23-4844
Curitiba — Paraná
FALA-SE EM POLONÊS

CHARUTARIA LIBERTY

Cachimbos com piteira inquebrável — Forminhas para empadas — Adubos — Formicidas líquidas e em pó. — Cadeados — Fechaduras — Fogareiros à querozene — Nożyki sztylety od Cr$ 4,00 do Cr$ 120,00 - sztuka. — Żarówki — Wędki — Nylon zagraniczny — Centryfugi z Polski — Metros de centro e de importação — Świece woskowe na zamówienie. — Reparacje artykułów elektrycznych — Manazki — Rękawice — Okulary przemysłowe — Maszyny do cięcia mięsa - 8, 10, 22, 32 i części. — Sulfato de cobre — Ácido muriático — Żyletki zagraniczne — Alicates para armadores — Tornos — Rebolos elétricos.
FÁBRICA DE CACHIMBOS — DE MADEIRA E RAÍZES, DE PORCELANA DOURADA E PRATEADA.
FLORECKI
Curitiba — Saldanha Marinho, 142 — Fone: 24-8052 — Pr.

ŻYCIE RELIGIJNE

KSIĄŻKI RELIGIJNE NA LITWIE

"Irish Weekly" (nr. 2890) opisuje walkę, jaką prowadzą władze sowieckie z religią katolicką i patriotyzmem litewskim.

36-letni Petras Plumpa-Priura ukończył niedawno karę 7 lat więzienia za przynależność do ruchu narodowego na Litwie. Po wyjściu z więzienia, nie mogąc nigdzie znaleźć pracy, zaczął on legitymować się w urzędach nazwiskiem panieńskim swej żony. Wyszło to jednak na jaw. Posłano go do karnego obozu. Odebrano mu przy tym dzieci które otrzymują teraz ateistyczne wychowanie państwowe w specjalnej instytucji.

Povilas Petronis, lat 64, emeryt, skazany został na 4 lata obozu pracy za potajemny druk książeczek do modlitwy. W sądzie oskarżono go o nielegalne wydrukowanie 20 tys. modlitewników.

Na Litwie wszyscy odczuwają brak literatury religijnej. Pod presją opinii prawie miliona Litwinów, mieszkających w USA, władze sowieckie pozwoliły niedawno na wydanie 10 tys. egzemplarzy Pisma św. w języku litewskim. Jeden egzemplarz miał więc starczyć dla 300 osób. Tymczasem dla propagandy wysłano od razu część nakładu do Ameryki, żeby pokazać tamtejszym Litwinom, że Litwa sowiecka dba o emigrantów i eksportuje literaturę religijną dla zaspokojenia ich potrzeb oraz że książek tego rodzaju jest na Litwie pod dostatkiem.

Najlepszą pomocą dla Rodziny i przyjaciół w Kraju są paczki PEKAO

Bony otrzymane za paczki "DO WYBORU" mogą być korzystnie i oficjalnie odstąpione innej osobie.
OFERUJEMY: Samochody, furgonetki, ciężarówki, ciągniki, rowery. — Materiały budowlane, wyroby hutnicze, maszyny rolnicze. — Telewizory, radia, magnetofony, kalkulatory, akordeony. — Lodówki, maszyny do pisania, dziewiarskie i do szycia. — Węgiel. — Paczki upominkowe, świąteczne, żywnościowe. — Mieszkania i domki, gotowe do zamieszkania.
Wszystko wolne od cła.
Po katalogi i informacje proszę pisać pod następującym adresem:

Teresa E. Wittich Toporowski
01000 — São Paulo
Caixa Postal, 5127 — Tel.: 220-3965

RÁDIO CAMBIJÚ
ZYE — 348 — 1520 KHZ
Boa música, Clube dos Sócios, Têrço em Família, Música polonesa aos domingos das 17:00 às 18:00 hs. Homenagens, Anúncios. — Avisos e Recados para Amigos.
82.800 — ARAUCÁRIA — Tel.: C. N. 0418 — 42-1132

LUDZKA POSTAWA MODLITWY

Według św. Tomasza z Akwinu, modlitwa jest zas czym wyrazem życia religijnego. Kto się modli — ten dowód, że wyznaje jakąś religię. Z zaniechaniem mod zanika stopniowo religia z życia człowieka. Modlitwa je tylko czymś zgodnym z rozumem, ale jest spontanic aktem natury ludzkiej, uznającej swą zależność od Stwórcy i Pana najwyższego. Głęboką treść zawiera ow wiedzenie Tertuliana, pisarza pierwszych wieków chrześ skich: "Anima naturaliter christiana" — "dusza z na swej jest chrześcijańska", bo z naturalnej skłonności wy "Kogoś" ponad wszelkie twory i siły natury, Kogoś, kt nie tylko Stwórcą i Prawodawcą człowieka, ale też je może wybawić go z ciężkich sytuacji życiowych. To cierpieniu i osamotnieniu, dusza ludzka odruchowo Boga i to jest jedną z najgłębszych przyczyn postawy dlitewnej człowieka. Dopiero w Bogu znajduje on pełne kojenie i ukojenie. Prawdę tę po długich latach tułacz chowej w poszukiwaniu za prawdziwym szczęściem "od św. Augustyn i wyznał: "Niespokojne jest serce czło dopóki nie spocznie w Bogu".

SPRAWA BEATYFIKACYJNA 2 SŁUG BOŻYCH

Sprawa beatyfikacyjna Sługi Bożego Ojca Rafała o Józefa Kalinowskiego, karmelity bosego, została pos daleko naprzód w Roku Świętym. Postulacja Gene Ojców Karmelitów Bosych przy współpracy Postulatora Ośrodka Studiów wydrukowała dodatkowy Summ zeznań świadków i dokumentów, który doskonale na problem heroiczności cnót Sługi Bożego. Na pod Summariusza zasadniczego i dodatkowego została opra na Responsio czyli Odpowiedź na Uwagi Promotora (ralnego Wiary odnośnie heroiczności cnót Sługi Boże wydrukowaniu odpowiedzi cała dokumentacja zostanie kazana Kongregacji do spraw Świętych jako materi dyskusji nad heroicznością cnót Sługi Bożego. Dysku heroicznością cnót przewiduje się w bieżącym roku.

* * *

O krok dalej jest posunięta sprawa beatyfikacji B. Ks. Augusta Czartoryskiego, który był wychowa Sługi Bożego O. Rafała Kalinowskiego OCD. Kardyn gust Hlond, Prymas Polski, w zeznaniach w sprawie fikacji Rafała Kalinowskiego oświadczył, że Sługa B Rafał Kalinowski wywarł decydujący wpływ na Sługę go Ks. Augusta Czartoryskiego, który pod kierunkie wielkiego mistrza zdecydował się na odważne pójście sprzeciwu rodziny, za powołaniem kapłańskim i zak Ks. August wstąpił do Zgromadzenia Księży Sale Postulacja Generalna Salezjańska oczekuje drugiej d nad heroicznością cnót Sługi Bożego.

* * *

W BIBLIOTECE FRANCUSKIEJ, we Wiedniu nau austriacki, Jan Divjak, odkrył odpisy 26 nieznanych św. Augustyna oraz, również nieznany list św. Hier Znajdują się one w manuskrypcie z XV w.

* * *

W AFRYCE WSCHODNIEJ najpoważniejszym prob w pracy duszpasterskiej jest nie tyle sprawa licz miejscowych kapłanów, co zagadnienie stałego pogł wiary i jakości życia katolickiego.

* * *

NAGRODĘ ALBERTA SCHWEIZERA przyznano roku Abbé Pierre. Jest on założycielem i anim ośrodków pod nazwą "Emaus". Działalność swą p wśród ludzi stojących prawie poza nawiasem życia łecznego.

* * *

WE WROCŁAWIU POWSTAŁ Komitet Budowy dla księży emerytów. Dom księży emerytów powsta ul. Katedralnej i składać się będzie z zespołu odbudo tam zabytkowych kamieniczek, w których, odpo adaptowanych — otrzyma funkcjonalne mieszkania 4

* * *

EPISKOPAT POLSKI liczy obecnie 74 biskupów 26 biskupów ordynariuszy, jednego wikariusza kap (ks. bp. Urban we Wrocławiu) i 47 biskupów sufrag

NOWY POLSKI PREPARAT ODKAŻAJĄCY

WARSZAWA — Zakłady chemii gospodarczej w Górze Kalwarii podjęły produkcję nowego preparatu odkażającego pod nazwą "Incedyna". Badania specjalistyczne wykazały, że "Incedyna", mająca silne działanie niszczące drobnoustroje, nie wywołuje uczuleń i charakteryzuje się minimalną toksycznością. Z powodzeniem może więc być stosowana w przemyśle spożywczym i farmaceutycznym oraz do dezynfekcji magazynów z żywnością, w szpitalach i wszelkiego typu ośrodkach służby zdrowia. O skuteczności "Incedyny" świadczy fakt, że w ciągu 30 sekund niszczy ona wirusy wywołujące żółtaczkę.

MODERNIZACJA KOLEI ŚLĄSK-PORTY

Rozpoczęto prace przygotowawcze przy modernizacji drugiej linii kolejowej Śląsk — porty. Będzie ona wiodła ze Śląska przez Kluczbork, Jarocin, Gniezno, Nakło, Chojnice — do Tczewa, gdzie połączy się z główną magistralą prowadzącą do portu gdyńskiego, gdańskiego, północnego, rafinerii i kolejowego terminalu kontenerowego w Olsztynce. Linia ta będzie o około 90 km dłuższa od eksploatowanej magistrali Śląsk - porty.

STATYSTYCZNIE O ŻUBRACH

Na koniec 1974 r. było w Polsce ogółem 486 żubrów, z czego 86 sztuk znajdowało się w zamkniętych rezerwatach. W czterech ośrodkach hodowlanych żubry przebywają jako stada wolnościowe, i tam z końcem 1974 r. było ich 400 sztuk. Najliczniejsze stado żubrów znajduje się w Białowieży. Stado wolnościowe liczyło z końcem ub. roku 288 sztuk, w rezerwacie zamkniętym było 27 sztuk. W Bieszczadach znajduje się 65 żubrów, ale są to okazy z domieszką krwi żubra kaukaskiego. Największy rezerwat zamknięty znajduje się w Pszczynie — były tam na koniec 1974 r. 34 żubry. Białowieskie stado żóbrów osiągnęło już swój pułap. Zwiększenie tego stada jest niemożliwe gdyż zabrakłoby "przestrzeni życiowej" dla tych zwierząt.

WIEŚCI Z POLSKI

POLSKIE KOMPUTERY

10 lat działalności ma za sobą Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego MERA-METRONEX, które działa w ramach Zjednoczenia Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej MERA. PHZ Mera-Metronex zajmuje się w Polsce eksportem i importem komputerowych systemów automatycznego sterowania i pomiarów różnych urządzeń z branży automatyki i informatyki oraz elektronicznej aparatury pomiarowej. Do najważniejszych zadań na odcinku eksport-import należy zdobycie coraz nowych rynków zbytu oraz nawiązanie kooperacji z najlepszymi na świecie firmami zagranicznymi. Polscy specjaliści zdobyli już dobrą markę na rynkach zagranicznych. Dotychczas zautomatyzowali 70 cukrowni, fabryk kwasu siarkowego, wiele fabryk papierniczych, cementowni oraz bloków energetycznych. W polską automatykę zaopatrzono także 150 statków, w tym część z zastosowaniem komputerów. Do wielu krajów świata Polska sprzedaje urządzenia komputerowe oraz aparaturę kontrolno-pomiarową. Ponad dwie trzecie eksportu Metronexu do krajów zachodnich przypada na kraje wysoko rozwinięte, m. in. RFN, Francję, W. Brytanię, Szwecję i Stany Zjedn.

WYROBY Z HUTY W OSTROWCU CENIONE ZA GRANICĄ

Nowy zakład metalurgiczny Huty w Ostrowcu stał się w szybkim tempie producentem wyrobów, które zdobyły sobie uznanie zagranicznych odbiorców. I tak np. ze Szwajcarii i Republiki Federalnej Niemiec sprowadzają z Ostrowca pręty kute. Do Bułgarii i Finlandii zakład dostarcza okrętowe odkuwki; ostatnio egipski kontrahent zakupił łączniki, a jugosłowiański odbiorca — walce hutnicze. Kontrakty z hutą w Ostrowcu zamierzaja też nawiązać przedstawiciele rynku francuskiego i szwedzkiego.

POLSKIE STATKI O NAZWACH GÓR

Największe polskie statki-zbiornikowce otrzymują nazwy szczytów górskich. Pierwszy polski tankowiec 137-tysięcznik, odbywający służbę pod banderą szczecińskiego armatora — Polskiej Żeglugi Morskiej, nazywa się "Kasprowy Wierch", następny — jego bliźniak "Giewont II" i wreszcie największy 145-tysięcznik nosi nazwę "Zawrat". Budowany obecnie w Jokohamie (w Japonii) kolejny zbiornikowiec dla PŻM, także 145-tysięcznik, otrzyma nazwę "Sokolica". Równocześnie w stoczni w Hamburgu (w RFN) budowany jest 137-tysięcznik "Rysy II".

OKLASKI DLA FILHARMONII NARODOWEJ

Entuzjazm na salach koncertow znakomite recenzje prasowe towarz występom Filharmonii Narodowej po tournée po Niemczech Zach.

Oto niektóre tytuły prasowe: "T falny występ gościnny określiły dwa meny — dyrygent Rowicki i wirtuoz sk piec Wiłkomirska"; "Ekstaza dźwięk Warszawy"; "Mistrzoski koncert był je cześnie znakomitym sukcesem". Z licz recenzji, jakie się ukazały, powtarza komplementy pod adresem znako brzmiącego kwintetu smyczkowego z s zespołu skrzypkiem Bogusławem Mruc skim; podkreślono wspaniałą barwę i cone brzmienie instrumentów blasza wymieniano po nazwisku wykonawców tii solowych: Stanisława Malikowsk Wandę Wiłkomirską, pisano same sup tywy. Recenzenci analizowali z prawie dopolską terminologią interpretacje thovena, padały określenia z najwy rejestru, używanego tylko przy konce światowych sław.

DUŻE SUKCESY TEATRU DRAMATYCZNEGO ZA OCEANEM

Przez Boston, Waszyngton, Fila Nowy Jork, Buffalo, Cleveland, De Chicago, Ottawę, Montreal, Toronto, w wielkie tournée warszawskiego Teatru matycznego po Stanach Zjednoczony Kanadzie. "Dramatyczny" zawiózł w po drugiej stronie oceanu "Zemstę" A dry. Blisko miesięczny wyjazd był je wielkim pasmem sukcesów polskiego tru. Każde z 21 przedstawień przyjm były entuzjastycznie.

TADEUSZ DOŁĘGA - MOSTOWICZ

ZNACHOR

62)

Pan Czyński zasiadł na prezydialnym miejscu przy biurku i, chrząknąwszy dwukrotnie, zaczął:

— Mój Leszku! Doszło do naszej wiadomości, że lekkomyślność swoją posuwasz do granic, które przekraczają nie tylko dobre obyczaje, ale i pojęcie o godności osobistej, jakie staraliśmy się oboje z matką w ciebie wpoić.

— Nie wiem, ojcze, o co chodzi? — przybierając ton chłodny i obronny, odpowiedział Leszek.

— Chodzi o obrzydliwe burdy wśród miasteczkowych... kawalerów... o burdy, wywołane przez ciebie.

Leszek pomyślał z ulgą:

— Więc nie rachunek! Dzięki Bogu! — i już z całą swobodą uśmiechnął się:

— Moi kochani rodzicel Widzę, że wprowadzono was w błąd, mówiąc po prostu zbujano jakimiś niedorzecznymi bajkami. O żadnych burdach nic nie wiem. A tym bardziej nie mogłem ich wywołać.

— A czy nie wiesz też nic o niejakiej Marysi — powoli zapytała matka — O ekspedientce ze sklepiku Szkopowej?

Leszek zaczerwienił się lekko:

— Cóż to ma do rzeczy?

— Bardzo wiele, mój drogi.

— Owszem. Znam tę Marysię. Miła dziewczyna.

Chrząknał i dodał:

— Wstępuję do tego sklepu dość często po papierosy.

— Codziennie — podkreśliła matka.

— Być może — zmarszczył brwi — I cóż z tego?

— Bywasz tam codziennie i przesiadujesz godzinami.

— Jeżeli nawet... Czy nie sądzisz mamo, że wyrosłem już z tych lat, kiedy podlegałem kontroli?...

— Zapewne, Jeżeli chodzi o naszą kontrolę. Ale najbardziej dojrzały i najzupełniej samodzielny człowiek podlega zawsze jeszcze innej i to znacznie mniej wyrozumiałej kontroli. Myślę o kontroli opinii publicznej.

Leszek żachnął się:

— Daruj, mamo, ale nie popełniłem żadnej zbrodni!

— Nikt ci zbrodni nie zarzuca.

— Więc o co chodzi?

— O takt i godność — dobitnie odpowiedziała pani Czyńska.

— Nie uważam, bym uchylił jednemu lub drugiemu.

Pan Czyński niecierpliwie poruszył się w fotelu:

— Mój Leszku — zaczął — Musisz to sam zrozumieć, że twoje stałe przebywanie, demonstracyjne przebywanie w sklepiku nie mogło nie wywołać komentarzy...

— Nikomu nic do tego. Sklep... sklep jest miejscem publicznym. Każdy ma prawo wejść do sklepu.

— Daruj — przerwała matka — ale podobne wykręty stoją poniżej twego poziomu. Przede wszystkim przesiadujesz tam całymi dniami, co zwraca wszystkich uwagę, i wywołuje komentarze. Nie posądzisz chyba nikogo o taką naiwność, by przypuszczał, że spędzasz ten czas na studiach metod handlu sklepikarskiego. Przesiadujesz tam dla owej ekspedientki.

— Możliwe. Więc cóż z tego?

— Z tego wynikałoby, że uważasz jej towarzystwo za nader interesujące.

— Istotnie, mamo.

— I za odpowiednie dla ciebie?... Czy tak?... Odpowiednie dla pana Czyńskiego pod względem towarzyskim, intelektualnym, socjalnym?

Leszek wzruszył ramionami:

— To kwestia poglądu, zapatrywań...

— Otóż pozwól sobie powiedzieć, że naszym zdaniem nie ma tu żadnej kwestii. A najlepszy dowód w tym, że twoje wizyty stały się tematem plotek w miasteczku.

— Kpię sobie z plotek! — zawołał porywczo.

— I nie tylko plotek. Owa dziewczyna została publicznie zelżona przez jednego z mniej szczęśliwych... twoich współzawodników, w następstwie czego inny... adorator tej... popularnej panienki w ulicznej bijatyce uważał za stosowne stanąć w obronie jej czci. Dzięki temu twoje... zaloty i twoja osoba nabrały w okolicy rozgłosu.

Leszek szeroko otworzył oczy:

— Ależ ja o niczym nie wiem! To w ogóle jest niemożliwe!

(c. d. n.)

ARGENTYNA

... ŚWIĘTO LOTNICZE

Tradycyjnym już zwyczajem, lotnicy polski w Argentynie obchodzili swoje Święto w Domu Polskim w Buenos Aires. W gustownie udekorowanym ogródku (dzieło K. Wilkojcia) emblematami dywizjonów i jednostek specjalnych, w dn. 13 grudnia, zasiadło przy wspólnym stole ponad 70 osób. Uroczystość zaszczycili: Prezes Związku Polaków p. Wiktoria Sabina Ardasiewicz Machnikowa, Przedstawiciel Rządu R.P. na wygnaniu min. gen. Wacław Jacyna z małżonką, Ambasador Suwerennego Rycerskiego Zakonu Maltańskiego książe Karol Radziwiłł, Atache wojskowy i lotniczy ambasady brytyjskiej płk. R. W. Millo, wyżsi Oficerowie lotnictwa i armii argentyńskiej, Przedstawiciele: spadochroniarzy i S.P.K.

Przed rozpoczęciem kolacji, ks. prob. Ksawery Solecki pogłogosławił dary Boże, oraz wygłosił krótkie przemówienie poświęcone chwale lotnictwa polskiego i pamięci poległych lotników.

Przy deserze prezes Stow. Lotników inż. Adam Szarek wzniósł toast za pomyślność Gości i lotników. Uderzył w niebo potężny ton "'Sto lat"... W miłym koleżeńskim nastroju uroczystość przeciągnęła się do późnej nocy. Na kolacji lotniczej — słusznie uważanej za jedną z najbardziej wytwornych — zwracały uwagę eleganckie toalety dam i stroje wieczorne panów. Organizatorami święta byli: prezes inż. Adam Szarek, wiceprezes Witold Czerwiński, Stanisław Kon i jedyna członkini Stowarzyszenia znana szybowniczka i lotniczka p. Wanda Rayska — de Nevares.

Re-tor

CZECHOSŁOWACJA

WYRÓŻNIENIE OSTRAWSKIEGO "GŁOSU LUDU"

Zespół redakcji wychodzącego w Ostrawie w języku polskim "Głosu Ludu" wpisany został do "Księgi Honorowej Okręgowej Rady Związków Zawodowych" a to w dowód uznania m. in. za skuteczną działalność na rzecz umacniania więzów internacjonalistycznych pomiędzy ludnością narodowości polskiej, czeskiej i słowackiej oraz za podejmowane inicjatywy w pracy publicystycznej. PAI.

DZIAŁ POETYCKI

RUNY ODYNA

Pamiętam drzewo Yggdrazil
Gdziem tkwił w zimowej dobie,
Przebity włócznią-światła Bóg,
Sam poświęcony sobie.

Przez dziewięć nocy tkwiłem tam,
Na życia wisząc drzewie,
Co soki swoje czerpie... skąd?
Śmiertelnik żaden nie wie...

Nie dano jeść mi, ani pić,
Nie dano chleba, miodu,
Więc tocząc wokoł błędny wzrok,
Zacząłem ryczeć z głodu.

A kiedym okiem toczył w krąg,
Run ciemnych treść odgadłem,
A kiedy run odgadłem treść,
Na ziemię z drzewa spadłem.

A gdym na ziemię z drzewa spadł
O dnia młodego świcie,
W ramienium uczuł nową moc,
A w piersiach nowe życie.

A gdy poczucia tego dreszcz
Przeniknął mnie tajemnie,
Uczułem w duchu czynów głód,
I bóstwo wskrzesło we mnie!

Albowiem z bólu żywot jest,
A mądrość jest z pragnienia,
A zaś z obojga idzie moc,
Co ramię w stal zamienia.

Z tej mocy idzie czynów głód,
I twórcza ducha dzielność,
Z dzielności twórczej płynie czyn,
A z czynu-nieśmiertelność!

Włodzimierz Zagórski

OBJAŚNIENIA

Włodzimierz Zagórski (1834—1902) był nie tylko satyrykiem, którego WYBÓR POEZJI, wydany w Warszawie w 1899 roku, poprzedził Wiktor Gomulicki długą przedmową, zaczynającą się słowami "Żart, po staropolsku jędrny i zamaszysty, jest główną domeną twórczości Zagórskiego". Twórczość jego obejmowała także obszerny poemat biblijny KRÓL SALOMON, liczne wiersze nie satyryczne, oraz doskonałe przekłady i parafrazy z literatury obcej.

Runy to pismo starogermańskie. Odyn w mitologii skandynawskiej oznaczał pogańskiego boga wojny, zwycięstwa i śmierci. Wiersz niniejszy jest poetycką parafrazą (przeróbką) sagi (bajecznego opowiadana) HAVANAL ze starych skandynawskich ksiąg EUDY. Ten piękny wiersz Zagórskiego był oczywistą aluzją do oczekiwanego zmartwychwstania Polski.

- Polonia Zagraniczna -

FRANCJA:

POLSKIE FILMY WE FRANCUSKIEJ TELEWIZJI

Coraz częściej telewidzowie francuscy oglądają filmy polskie. Po "Motylach" Nasfetera i "Brzezinie" Wajdy wyświetliła francuska TV "Życie raz jeszcze" Morgensterna z T. Łomnickim i A. Łapickim w bardzo popularnym cyklu "Dossiers de l'écran".

Niedawno też II sieć telewizji francuskiej nadała polski serial "Janosik" w reżyserii J. Passendorfera z M. Perepeczko w roli tytułowej.

W. BRYTANIA

"POLANKA" W NOTTINGHAM

Jest to parcela o powierzchni około 5 akrów, dzierżawiona za sprawą ks. Władysława Marmola za skromną sumę £ 250 rocznie. Jego to zabiegom zawdzięczać należy że liczna młodzież z tego ośrodka emigracyjnego posiada swoje bolsko piłki nożnej, kort tenisowy, słowem własne miejsce dla własnej wygody i przyjemności. Tutaj to, spotykają się ministranci, wypróbowując swoje uzdolnienia sportowe. Głośno było o ich meczu piłki nożnej z kolegami z Leicester, Zarobili od licznych "sponsorów" £ 58. Tutaj też spotkać można członków Krucjaty Eucharystycznej zażywających przyjemności ujeżdżania czwórki kucyków, zakupionych przez ks. Władysława dla ich przyjemności. Nikt nie może oprzeć się urodziwej Arabeli; sympatią dużą cieszą się Basia i Kubuś. Ulubieńcem jest jednak Czaruś, najmłodsza latorośl z rodziny kucyków... Co młodsi — jak np. Krysia Mass — zdobywają się na wyczyn przejażdżki.

By niczego nie brakło sportowcom, zakupiono dla nich "drzymałkę". Służy ona jako garderoba, schronisko dla zziębniętych, magazyn. Tyle radości, szczęścia, możności odetchnięcia świeżym powietrzem, cieszenia się z oglądania najmłodszych w ich zabawie...! Spontaniczni ofiarodawcy, którzy zebrali na "polankę" £ 602 mają prawo do dumy! Jak dobrze jest podziwiać dzieło ludzi dobrej woli, dzielić się ich radością. Wdzięcznym okiem spogląda na swoich członków z Krucjaty ich opiekunka F. Krzanicka: ich radość jest jej radością. Członkowie koła ministrantów planują dalszą rozbudowę. Cieszy się Zipser, właściciel poletka, że może być pomocny... Dobrej myśli jest ks. Władysław, chociaż swoje plany uzależnia od dalszej ofiarności hojnych rodaków...

("Dziennik Polski")

USA

POLKI WE WŁADZACH ALBANY

Gdy w Albany mówi się o kobietach, które zajmują wysokie stanowiska we władzach stanowych, obok wicegubernatora Mary Ann Krupsak wymienia się drugie nazwisko pochodzenia polskiego — Ann Mikoll (Mikołajczyk), sędziego Sądu Najwyższego stanu Nowy Jork. Obecnie przybyła tam nowa "polska pozycja" — Diane Dubiac. Jest ona znaną i cenioną w kołach fachowych prawniczką, która zajmuje obecnie stanowisko zastępcy prokuratora okręgowego w stolicy stanu Nowy Jork. Diane Dubiac podkreśla, że czuje się blisko związana z polską grupą etniczną. Wywiad z młodą prawniczką ukazał się w czasopiśmie "Ethnic American News". PAI.

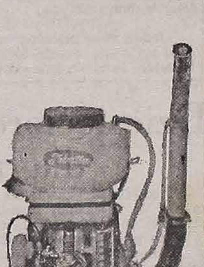

- Atomizador "Tobatta"
- Adubos Completos
- Adubo Líquido "ENVY"
- Sulfato de Amônio
- Nitrocálcio "Petrobrás"
- Termofosfato "Yoorin"
- Farinha de Ossos
- Inseticidas

Adubos Boutin Ltda.
Av. 7 de Setembro, 2064 — Fone: 24-1296 — Cx. Postal 1130
CURITIBA — PARANÁ

EMPRÊSA LAPEANA LTDA.
TRANSPORTES COLETIVOS

AGÊNCIAS: Guaratuba — São Mateus do Sul — Lapa
AGÊNCIA-SEDE: Estação Rodo-ferroviária, Box 49 e 50 — Fone: 22-0684
ESCRITÓRIO: Avenida Silva Jardim, 465 — Fone: 24-5574
ENCOMENDAS: Avenida 7 de Setembro, 2.143 — Fone: 23-0201 — Agência Estar
MÓWI SIĘ PO POLSKU
OFICINAS: Av. Silva Jardim, 465 — Fone: 22-8004
CURITIBA — PARANÁ

SOCIEDADE TÉCNICA DE ENGENHARIA
Anhangá, Ltda.
Resp. Técnico: Eng. Civil
JULIUS ALBERTO JANKOSZ
Alameda D.ª Júlia da Costa, 387/395
Fone: 23-6641
MÓWI SIĘ PO POLSKU
CURITIBA — PARANÁ

KĄCIK RODZINNY:

KTO TU ZAWINIŁ?

Nieraz obserwuję mojego najmłodszego synka, gdy spokojnie leży w moich ramionach i z taką ufnością patrzy na mnie niemowlęcymi oczyma. Dla niego matka, to cały świat. Patrząc na niego, myślę o tych biednych matkach, o których czyta się czasami w gazecie, i o tych wszystkich, których losy nie docierają do prasy, ale są równie tragiczne. Każda z nich namęczyła się przez wiele miesięcy ciąży, doczekała się rozwiązania i położna złożyła w jej ramona maleńki kłębek, który Bóg jej dał, aby go wychowała dla Niego.

Zapewne nie każda matka zdaje sobie sprawę ze swej odpowiedzialności za dziecko, ale chyba w każdej widok małego, bezbronnego niemowlęcia, które nosiła pod sercem, a które teraz jest zupełnie zdane na nią — budzi instynkt macierzyński. Jakiś odruch bardzo ludzki i chęć opiekowania się dzieckiem, które jest przecież częścią jej samej, mimo, że od przyjścia na świat zaczęło żyć własnym życiem.

A jednak jakże często sie słyszy o wypadkach, gdy matka lub rodzice oddają swoje dziecko do adoptacji, już nie mówiąc oczywiście o tych niezliczonych wypadkach przerywania ciąży, bo nie chcą czy nie mogą się zdobyć na to, aby dać dziecku dom i opiekę. W takich sytuacjach niemowlę otrzymuje przybranych rodziców i to wszystko czego prawdziwi rodzice nie mogli lub nie chcieli mu dać.

Bardziej tragiczne są jednak wypadki, które w Anglii zdarzają się coraz częściej, tz. "babybattering", gdzie moralnie niedojrzali matka czy ojciec, nieraz wyprowadzeni z równowagi przez trudne warunki życia, całą swą złość i swoj gniew wywierają na dziecku, bijąc je i maltretując niemiłosiernie. Dzieci takie najczęściej cierpią w domu bez niczyjej pomocy, rzadko trafiają do szpitali, a czasami zdarzają się nawet wypadki śmiertelne. Trudno sobie nawet wyobrazić do jakiego stanu rozpaczy i beznadziejności dochodzi matka, która gniew swój przelewa na bezbronne dziecko. Wiemy wszyscy, że dziecko trudne nieraz potrafi doprowadzić rodziców do kresu wytrzymałości — ale zawsze jest wobec nich bezbronne.

W trudnych żyjemy czasach. Ze wszystkich stron zwraca się do współczesnej matki reklama: co ma robić, aby być "idealną matką", czym ma karmić dziecko, jakich używać kremów, pieluszek, proszków... Wszystko to wywiera na nią ogromną presję, sama już nie wie co ma robić, jak się zachować, kogo słuchać. Jej instynkt macierzyński wydaje się nie wystarczający. Zaczyna wątpić w swoje zdolności, martwi się, gniewa, złości. Nie ma się kogo poradzić, wpada w rozpacz, nie wytrzymuje i znęca się nad istotą jej najbliższą.

Nieraz dowiadujemy się, że taka bezradna matka zdaje sobie sprawę z tego, że dochodzi do kresu swoich sił, prosi otoczenie o pomoc, błaga o ratunek; a nawet pragnie, aby odebrano jej dziecko, bo mu grozi niebezpieczeństwo. Prośby te jednak zostają bez echa, a dziecko spotyka smutny los z rąk rodzonej matki. A to na pewno zostawia jakiś nie do zatarcia - ślad zarówno na duszy dziecka jak i matki.

Słusznie pytała kiedyś poetka Maria Konopnicka: "Kto więcej winien, czy ten nieświadomy co drogi nie zna i w ciemnościach błądzi?". Czy ci co nie dbają o to, aby nie tylko uczyć każde dziecko, ale też by wychować przyszłych rodziców?

W Anglii do szkoły chodzą wszyscy, ale nie wszyscy są wychowywani. A na to, żeby być dobrą matką, — trzeba być odpowiednio przez własnych rodziców wychowaną. Pewne rzeczy przychodzą instynktownie, ale wiele innych trzeba się nauczyć i zarówno rodzice jak i społeczeństwo są odpowiedzialni za wychowanie przyszłych rodziców, nie tylko materialnie, ale i moralnie odpowiedzialnych za tych, którym dają życie.

A. Podhorodecka

Uśmiechnij się...

— Janek to ma dobrą żonę.
— Skąd wiesz?
— Już dwa razy widziałem, jak pomagała mu obierać ziemniaki.

* * *

Pewien Szkot rozciął sobie rękę i był zmuszony skorzystać z pomocy chirurga, który założywszy mu trzy szwy na ranę zażądał honorarium w wysokości 3 funtów.

— Dzięki Bogu — zakrzyknął pacjent, że pan nie jest moim krawcem!

* * *

— Moja mama nie umie wychowywać dzieci — skarży jeden maluch drugiemu.
— Dlaczego?
— Wieczorem, kiedy jestem wypoczęty, układa mnie do snu, a rano kiedy mi się najlepiej śpi budzi mnie i każe wstawać.

O mężach dobrze i źle

Mężczyzna o wiele łatwiej prowadzić się daje niż dziecko lub kobieta...

* * *

Stan małżeński może dlatego zowie się świętym, że w nim dużo męczenników...

* * *

Siła przyzwyczajenia jest tak wielka, że niektórzy żenią się po raz drugi...

* * *

Małżeństwo bywa często chłodną kąpielą po gorącym upale miłosci...

* * *

Mąż jest zawsze panem domu; zwłaszcza wtedy, gdy żony w domu nie ma...

* * *

Jeden wróg małżeństwa tak kiedyś powiedział: Ilekroć spać się kładę, czynię to ze strachem, bo sobie wspomnę, że Adam żonę we śnie dostał...

Dziesięcioro przykazań dla mężów

Tyle jest przykazań dla żon ułożonych przeważnie przez mężów, że należałoby również w epoce nowoczesnych kobiet stworzyć 10 przykazań dla mężów-ku rozwadze i przestrodze.

Oto przykład takiego dekalogu:

1' Pamiętaj, że często większą jest sztuką utrzymać miłość żony, aniżeli ją zdobyć. Należy więc dbać o swój wygląd zewnętrzny, schludność i czystość również po ślubie. Trzeba dbać również o linię, gdyż otyły mąż nie może wydawać się żonie romantycznym.

2) Nie używaj w codziennym życiu wyrazów drastycznych, dowcipów trywialnych, słów ordynarnych, któreby mogły zrazić subtelność i wrażliwą duszę kobiecą. Staraj się zawsze być miłym, wytwornym i grzecznym.

3) Nie uzewnętrzniaj swych złych humorów, gdyż żona także jest człowiekiem i może mieć swoje humory i swoje przykrości, zwłaszcza jeśli pracuje poza domem.

4) Pamiętaj, że każdy dorosły człowiek ma swe gusty i upodobania. Nie narzucaj żonie swych upodobań w towarzystwie jej najbliższej rodziny, gdyż wcześniej była córką i siostrą aniżeli twoją żoną.

5) Nie wymagaj od żony, by była ci kochanką, żoną, matką dzieci, kucharką, gospodynią, towarzyszką i opiekunką wtenczas zwłaszcza gdy pracuje ona poza domem. Są to bowiem wymagania ponad jej siły. Uszanuj w żonie równą ci współpracowniczkę, która jak i ty-pracując poza domem-nie może być jedynie odpowiedzialna za wszystkie niedokładności w domu. Ciężar prowadzenia domu nieś z nią razem.

6) Jeśli wracając do domu zastaniesz w nim pewne braki i niedokładności nie nudź, nie gadaj, lecz zrób sam porządek i ład.

7) Pamiętaj, że gdy żona nie ma ochoty pójść z tobą na jakąś rozrywkę lub wizytę, nie znaczy to, że ci chce zrobić na złość, lecz że może być zmęczona i potrzebować wypoczynku. Mężczyźni bowiem są o wiele wytrzymalsi w zabawie, kobiety zaś-w cierpieniach.

8) Pamiętaj o rocznicach ślubnych oraz rocznicach urodzin czy imienin i staraj się zawsze przynieść żonie choć skromny podarunek w tych dniach.

9) Odnoś się zawsze do żony grzecznie zwłaszcza w liczniejszym towarzystwie i staraj się wykazać na każdym kroku, że jesteś dumny iż ciebie a nie innego wybrała na męża.

10) Rozmawiaj z żoną stale, dziel się z nią swymi wrażeniami czy kłopotami. Stwórz stosunek dwojga najlepszych przyjaciół i pamiętaj, że "najsilniejszą bronią w ręku mężczyzny jest bukiet kwiatów w odpowiednim czasie podany".

Nadesłał: Czytelnik LUDU

Kuchnia Polska

ZAPIEKANKA Z MAKARONU I GOTOWANEGO MIĘSA

300 g makaronu (kolanka lub muszelki), sól, 250 g mięsa gotowanego lub duszonego, cebula, łyżka tłuszczu, jajko, pół szklanki mleka, pieprz, tłuszcz do wysmarowania formy, łyżka tartej bułki.

Makaron włożyć do dużej ilości osolonej wody i ugotować prawie do miękkości, a następnie odcedzić, przepłukać niewielką ilością ciepłej wody. Cebulę drobno pokrajaną podsmażyć w tłuszczu. Mięso gotowane lub duszone przepuścić przez maszynkę, dodać do cebuli, wymieszać. Jajko wybić do miski, rozstrzepać z dodatkiem mleka, a następnie dodać do jajka makaron, mięso z cebulą, osolić i przyprawić do smaku potrawę, wymieszać. Formę wysmarować tłuszczem, wysypać tartą bułką. Wyłożyć przygotowany makaron do formy, lekko ucisnąć łyżką, wyrównać powierzchnię. Można powierzchnię zapiekanki posmarować łyżką śmietany, wstawić do zapieczenia. Gotową zapiekankę po okrojeniu brzegów nożem wyłożyć na półmisek, pokrajać na porcje i podawać z dodatkiem surówki z marchwi i chrzanu lub z kapusty kwaszonej.

Przypowieści na nasze czasy (77)

KRÓLESTWO NADZIEI I RYBY

Pani Zofia juz czterdzieści lat uczyła religii w tej samej szkole. Lubiała wykładać historię początków zbawienia. Opisywała stworzenie świata, upadek pierwszych rodziców, bratobójstwo i wogóle zepsucie następnych pokoleń. W obliczu takiego poniżenia, Pan Bog postanowił wygładzić ludzkość grzeszącą wraz z wszelakim stworzeniem, posiadającym dech życia. Wyjątek uczynił dla rodziny sprawiedliwego Noego. Stąd potop. Piotruś przysłuchiwał się opowiadaniu, nie przestając patrzeć na ryby, bawiące się w akwarium. Zrywa sie nagle i pyta: "Proszę, pani, jabym chciał wiedzieć, dlaczego wszystkie zwierzęta ginęły w powodzi, a rybkom to jakby w to graj.

Stara nauczycielka speszyła się na to pytanie i odruchowo chwyciła za Pismo św. Czytała głośno: "Ziemia była zopsuta w oczach bożych" (Rodz. 6, 10). I z triumfem zaznacza, że zepsucie nie ogarnęło wód. Lecz jeśli ktoś chciałby cóś dorzucić, niech się wypowie.

— Ryby są czystsze od nas, gdyż zawsze się kąpią.

— One ciągle się poruszają i nie znają lenistwa, zródła wielu wad.

— Ziemia ich nie przyciąga i patrzą raczej w góre.

— Ksiądz w kazaniu mówił, że kto nie grzeszy językiem, okazuje się doskonałym (jak 3, 2). Stąd wynika, że ryby mogą nam służyć za wzór cnoty.

— Co tam gadać! Każda rybka jest wzorcem dla Arki "Przymierza". Wpierw jest natura, a po tym wszystko co się na niej stawia.

Pani nauczycielka została zaskoczona ostatnią uwagą. Pomyślała chwilę i streściła słowa słyszane we formie przypowieści:

Królestwo nadziei znajduje się po drugiej stronie życia. By dotrzeć do celu, trzeba przejść przez wodę chrztu św, ilustrowaną obrazem potopu (1 Piotr 3, 21). Z ustanowienia Bożego Kościół czyli arka Noego przewozi ludzi na tamten brzeg. Lecz nie tylko w odległych czasach, ale jeszcze teraz istnieją ludy, które nie mogą natrafić na tę wielką łódź. One jak ryby zanurzone we wodach pragnienia, nie zepsutej do dna natury, mogą jakby na własną rękę dopłynąć do portu zbawienia. Byleby nie zasługiwali na karę Bożą i dali się wieźć światłem własnego sumienia (Rzym 2, 15). Lecz nie łatwy to sposób być niemy jak ryba w nabożeństwie religii i zarazem wysławiać Boga (Dan 3, 79).

F. Zb.

JEDNEGO PIJAKA MNIEJ —
JEDNEGO CZŁOWIEKA WIĘCEJ STWARZA...
SARCOTON
ZWALCZA PIJAŃSTWO
Do nabycia w aptekach i drogeriach

INDICADOR PROFISSION

Lekarze:

DR. LUDOVICO RYDYGIER
MÉDICO
Estágio Hospitalar de 4 anos nos Estados Un
Cursos de Especialização na New York Polyclinic
and Hospital —
Consultório: Rua Barão do Rio Branco, 63 —
23-8494 — 14.º andar — conjunto, 1411 — Edifíci
do Rio Branco.
Residência: Rua do Herval, 182 — Fone:
CURITIBA — PAR

Dentyści:

DR WINCENTY F
Godziny przyjęć: od
1 od 2 do 5. Rua Vol
da Pátria, 620 - CU

DRA. MARIA E. BARANSKI KANIAK
CIRURGIÃ-DENTISTA
Alameda D. Pedro II, 602 — BATEL
HORÁRIO: Das 15:00 às 19:00 horas
MÓWI SIĘ PO POLSKU
— FÁCIL ESTACIONAMENTO —

Szpitale:

GINECOLOGIA — DOENÇAS DAS MAMAS
DR. CLÁUDIO PACIORNIK
Exames com hora marcada — Fone: 22-2222
CASA DE SAÚDE PACIORNIK LTDA
CURITIBA — Rua Lourenço Pinto, 83 —

Adwokaci:

DR LEOPOLDO
ANTÔNIO SOKOLOWSKI
Sprawy cywilne, kryminalne,
inwentarze itd.
Pça. Pres. Getúlio Vargas, 58
Tel.: 488 - S.José dos Pinhais
PARANÁ

DIONIZIO IENCZAK
ADVOGADO
Załatwia się sprawy cywilne,
handlowe, kryminalne, inwentarze,
robotnicze, itd.
Mówi się po polsku!
Bureau Juridico: Rua Vol.
da Pátria, 9 - 14.º Andar -
Conj. 144 - Esq. Pça XV,
Centro - Fone 24-7611 R. 144.
Expediente: das 8,30 às 11,30
e das 17,30 às 19,00 horas.
Porto Alegre — RS.

PAULO FILIP
ADVOGADO
Causas cíveis e com
Inventários da Capit
Interior. Horário:
11,00 e das 16,00 às
Rua Cândido Lope
2.º andar
Curitiba —

DR EDWARD Z
Załatwia sprawy
handlowe, kryminal
botnicze i natural
Przeprowadza inwen
Rua Emiliano Perne
— 4 piętro — Conj.
Pça Zacarias), Edif.
Fone: 22-0278 — CUR

DR LUCJAN KAS
Pça. Osório, 45 - 1.º
Telefon: 23-8944 -
Załatwia inwentarze,
wszelkie płatności,
wadza usuwanie
broni sądownie w
wiek sprawach krymi
Mówi się po pols

FELIKS GOLAS
CONTADOR
Registro de firmas na Junta Comercial, contrat
tratos; declarações do imposto de renda
Serviços de contabilidade em geral
Rua Cândido Lopes, 205 - 5.º andar - conj
CURITIBA — Fone: 24-5813 —

ESCRITÓRIO CONTÁBIL
Aberturas, Assistências, Encerramentos, Imp. de
Pessoa Física e Jurídica, Legalizações, Perita
Organização, Orientação Fiscal e Contábil
VANDA PICUSSA
CRC 11.266-PR
Rua Chile, 1217 - Fone 24-6175 - Curitiba - P

CHARUTARIA LIBER
Pistolas para bolos — Fogareiros a gás —
— Elétricos — Adubos — Formicidas — Pirex Cu
Máquinas para macarrão — Artigos para barbea
tadouros, agricultores e Eletricidade — Perfum
Pedras — Rebolos para afiação. — Artigos para
Linha completa para fogões.
Żyletki, brzytwy, kosy polskie i São Floriano
Artigos para pedreiros — Cordas de Nylon —
Maszyny do cięcia trawy 228,00, elektryczne, ga
Fumos em corda e desfiados, 40 qualidades. —
— bombas para chimarrão — Máquinas para pic
e pesar. Soldadores a carvão e a gás.
FLORECKI
Rua Saldanha Marinho, 148 — Fone: 24-8
Curitiba — Paraná

O MELHOR EM PREÇO E SERV
AUTO VIDROS
S. CRISTÓVÃO
TEM DE TUDO PARA SEU CARRO
VIDROS-BORRACHAS-ACESSÓ
MATRIZ: R. NILO CAIRO, 52
FILIAL: R. CONS. LAURINDO, 961 Fones:

Migawki z "Opoki"

NACJONALIZM CHRZEŚCIJAŃSKI

A jeśli komu droga otwarta do nieba,
Tym, co służą ojczyźnie.
(z poezji staropolskiej)

I. ŚWIAT POTRZEBUJE FORMUŁY

Ruch chrześcijańsko-społeczny nie reprezentuje całej litycznej prawdy, za którą świat tęskni, ale tylko jej cząstkę. dlatego również i on świata nie zorganizuje.

Nie ma co ukrywać rzeczy oczywistej. Pustka, która daje dziś w życiu ideowym i politycznym świata odczuć, daje się od czasu, odkąd załamał się NACJONALIZM.

Nacjonalizm starego typu był doktryną błędną. Ale w m co głosił, było jądro prawdy. I to jądro prawdy-którym ło zrozumienie konieczności troszczenia się o dobro naro- , jako zbiorowości będącej czymś znacznie większym, niż ma jednostek czy klas społecznych, a zarazem wyodrębnio- j z ogółu ludzkości jako samodzielna całość-sprawiało, że d sztandary nacjonalizmu garnęły się lub wpływowi jego egały również rzesze ludzi, których instynktowne uczucia ły najzupełniej obce pogańskiemu pierwiastkowi, tkwiące- u w skrajnym poglądzie nacjonalistycznym.

To jądro prawdy, zawarte w doktrynie dawnego nacjo- lizmu, sprawiało, że spełniał on w życiu narodów Europy ażną funkcję, wypełniając w ich ideologii i polityce istotną kę. Niestety, nie był on, jak ruch chrześcijańsko-społeczny, erunkiem głoszącym tylko cząstkę prawdy. Obok swej- ardzo ważnej, użytecznej i twórczej-cząstki prawdy, głosił także i fałsz. I to było przyczyną jego załamania się. Ale załamanie się sprawiło, że wraz z nacjonalizmen utonęła kże i głoszona przezeń cząstka prawdy. I to jest przyczyną ustki, jaka od pewnego czasu zapanowała w świecie.

II. PODSTAWĄ ŻYCIA ŚWIATA JEST NARÓD CHRZEŚCIJAŃSKI

Modne dziś hasło demokracji, słuszne jako postulat wności praw. skrupulatnej kontroli publicznej, zapewnie- ie masom udziału w rządach i zabezpieczenia interesów ch mas, ale błędne jako punkt wyjścia poglądu na istotę ołeczeństwa-wiedzie bardzo często do uznania, że dobro ubliczne jest suma prywatnego dobra jednostek, albo też, k głoszą kierunki klasowe, jest sumą interesów wszystkich las społecznych. Jest to teoria najzupełniej fałszywa.

Żołnierz, który z ochotą ofiarowuje swe życie na polu alki, nie czyni tego w interesie własnym. Jakież dobro dnostki może być uznane za godne poświęcenia dlań życia? le czyni on tego również dla innych. Suma interesów ogółu oże wprawdzie spowodować podporządkowanie interesu niejszości interesowi większości. Większość może zmusić niejszość do poświęcenia swego dobra dobru tych, którzy do tego zmuszają. Również jednostka może dobrowolnie oświęcić swe życie dla kogoś: dla swej rodziny, dla osób so- ie znanych, dla tonącego bliźniego. Ale nie zrobi tego dla asy bezimiennej i obcej. Skądże więc ta ochotna gotowość, jaką żołnierz swe życie poświęca?

Oczywistym jest, że żołnierz poświęcający swe życie na ojnie, nie poświeca go dla sumy interesów takich ludzi jak n, ale poświeca je dla OJCZYZNY. Dla czegoś większego, iż suma jednostek.

Największym umiłowaniem człowieka jest ojczyzna. Dobro ojczyzny jest głównym i najbardziej usprawiedliwionym elem polityki. Ojczyzna to coś więcej niż państwo. Istnieją jczyzny, które nie są państwami: Polska przez z górą stu- ecie państwem nie była; Włochy przez długi czas nie były aństwem, lecz grupą państw. Istotą ojczyzny nie jest aństwo, ani nawet kraj, lecz jest NARÓD. Naród jest w wej istocie zjawiskiem dość podobnym do rodziny. Jest zbio- owiskiem ludzi związanych węzłem duchowego, a nieraz też izycznego pokrewieństwa, ożywionych wspólną miłością iemi rodzinnej i swej cywilizacji, wspólnie pielęgnujących amięć przodków i troszczących się o przyszłość potomstwa. udzkość ugrupowana jest hierarchicznie: składa się z na- odów, a te składają się z rodzin. Każdy człowiek jest dla as bliźnim, ale to nie znaczy, byśmy nie byli z niektórymi liźnimi związani węzłem szczególnym, i byśmy nie mieli wo- ec niektórych naszych bliźnich obowiązków szczególnych, a iędzy innymi i obowiązku szczególnej, większej niż wobec nnych, miłości. A także byśmy nie mogli być ugrupowani w espoły od reszty ludzkości wyodrębnione i wewnętrznie spo- one szczególniejszym węzłem duchowego związku.

Jest oczywistym, że czwarte przykazanie odnosi się również do narodu. Naród jest rozszerzoną rodziną, jakby ej wyższym szczeblem. Nadawanie narodowi, jak to czynią niektóre skrajne kierunki nacjonalistyczne, wartości dobra absolutnego, wobec którego muszą ustąpić sprawiedliwość, prawo, moralność, i w służbie którego nic nie jest grzechem-stanowi pogląd jawnie pogański. Tak samo pogańskim byłby pogląd nadający wartość absolutną rodzinie. Ale nie można wpadać w skrajność przeciwną przez negowanie szczególnego stanowiska, jakie zajmują narody (i rodziny), i kwestionowanie szczególnych obowiązków, jakie jednostka winna narodowi (i rodzinie).

Kierunki skrajnie nacjonalistyczne określają naród jako organizm, a więc jako byt nadrzędny istniejący niezależnie od należących doń jednostek, podobnie jak bytem nadrzędnym jest organizm ludzki w stosunku do składowych komórek. Taka personifikacja narodu ma w sobie coś pogańskiego i nie jest uzasadniona: naród jest tylko bytem zbiorowym, a nie bytem indywidualnym. Nie posiada zdolności indywidualnego myślenia lub czucia, nie posiada własnego mózgu ani własnej duszy. Jednak jego istnienie zbiorowe jest tak skrystalizowane, posiada on taką indywidualność i ciągłość, iż śmiało można go nazywać organizmem lub mówić o jego duszy-nie w sensie dosłownym, lecz w przenośni.

Jędrzej Giertych (c. d. n.)

ALEKSANDER ENGLISCH

CHINY PO ŚMIERCI CHOU EN-LAI

W pierwszych dniach roku zmarł na raka w 77 roku życia premier Chinskiej Republiki Ludowej Czou En-Lai. Chou był jedna z najwybitniejszych postaci zarówno na arenie miedzynarodowej jak i w historji nowoczesnych Chin. W latach młodych podróżował i zetknał się we Francji z kołami rewolucjonistów i tam stał się marksistą-rewolucjonistą. Tam też poznał późniejszego władcę Północnego Wietnamu Ho Chi Minh z którym się zaprzyjaźnił i którego nazywał swoim wielkim bratem. Wraca do Chin, gdzie wojna, rewolucje i walki wewnętrzne złączyły go z założycielem i przywódcą Komunistycznej Partii Chin-Mao Tse-Tungiem z którym później przez 40 lat najściślej współpracował. Aczkolwiek Mao, pisarz, filozof i myśliciel jest jedynym symbolem władzy w Chinach, jedyną wielkością graniczącą z uwielbieniem niemal boskim — to Chou był tym człowiekiem nr. 2. Wobec zaawansowanego wieku Mao który ma 82 lata i jest schorowany, od lat się prawie publicznie nie udziela tak, że faktycznym władcą Chin był w ostatnich latach Chou.

Trzeba podkreslić, że w czasie premierostwa Chou zaszły w Chinach niezmiernie doniosłe zmiany. W polityce zagranicznej Chiny wyzwoliły się z całkowitej zależności politycznej i gospodarczej oraz uniezależniły się od pomocy technicznej (militarnej). Dzięki wielkości swego terytorjum, liczbie ludności ponad 800 milionów, bogactwom naturalnym i odzyskaniem politycznej niezależności Chiny stały się po Stanach Zjednoczonych i Rosji Sowieckiej trzecim mocarstwem świata. Po początkowej izolacji politycznej Chiny mają dzisiaj nawiązane stosunki dyplomatyczne niemal z całym światem głównie zaś z najważniejszymi z sąsiadów: Japonją. Filipinami i Tailandją. Chiny stały się mocarstwem atomowym. osiągnęły stałe miejsce w Radzie Bezpieczenstwa Narodów Zjednoczonych i nawiązały stosunki handlowe i pierwsze kontakty polityczne ze Stanami Zjednoczonemi. Wizyty w Chinach prezydentów Nixona i Forda i rozmowy z prezesem Mao oraz liczne wizyty amerykańskiego sekretarza stanu Kissingera wskazują na obopólne chęci nawiązania bliższych stosunków. W dziedzinie gospodarczej Chiny zwiększyły eksport i zmniejszyły deficyt handlowy. W gospodarce rolnej, mimo kolektywnego systemu uprawy ziemi, osiągnęły w tym roku niebywały sukces produkujac 275 milionów ton zboża. Produkcja stali wzrosla o 10%, a nafty w ostatnim roku o 25% dając nawet możliwości eksportu tego najcenniejszego surowca.

Jest prawie pewne, że premierem po śmierci Chou zostanie jego zastępca Teng Hsiao-Ping, który jest nie tylko człowiekiem najbardziej zaufanym Mao, ale także jest uważany za zdolnego administratora; jest bardzo zręcznym politykiem, cieszy się poparciem wojska, którego jest szefem sztabu oraz co bardzo ważne-rządzącej grupy biurokratów, których Chou po chaosie Rewolucji Kulturalnej utwierdził we władzy. Teng jest synem chłopa, ma 71 lat i różni się wybitynie w characterze od swego gładkiego poprzednika. Kissinger po swej ostatniej wizycie w Pekinie miał go scharakteryzować jako nieprzyjemnego (nasty), aroganckiego ale i wybitnie inteligentnego człowieka. W swej karierze politycznej Teng przechodził różne koleje, był "na i pod wozem". Po kilkuletnim pobycie w Paryzu i powrocie do Chin wstąpił do partji komunistycznej i zaczął szybko wspinać się w karierze politycznej. Zostaje ministrem skarbu, wice-premierem oraz sekretarzem generalnym partii. Ale w czasie Rewolucji Kulturalnej był oskarżony o rewizjonizm i tendencje kapitalistyczne. Przez 7 lat był całkowicie odsunięty i pozostawał w cieniu. Dopiero w 1973 został zrehabilitowany i na nowo rozpoczyna swą karierę. Jeżeli chodzi o nastawienie anty-sowieckie Teng nie różni się od Mao ani Chou, a mówiąc jezykiem brazylijskim-należy do tak zw. "linha dura".

Ewentualne zmiany w polityce Chin mogą zajść dopiero w przyszłości, po śmierci Mao. Potencjonalnym niebezpieczeństwem w walce o władzę dla Tenga może stać się młodzież, która dotąd nie ma prawie żadnego udziału w administracji tego wielkiego państwa i której objawy niezadowolenia już nieraz zaobserwowano. Chiny rządzone są właściwie przez starców. W Biurze Politycznym na 19 członków, jeden ma 90, dwóch ponad 80, czterech ponad 70, a reszta po 60 kilka lat. Tymczasem młodzieży poniżej 25 lat jest w Chinach ponad 500 milionów czyli przeszlo 60% ludności. Radykalna grupa skoncentrowana wokoło żony Mao, Chiang Ching może stać się konkurentem do władzy i spowodować radykalne zmiany w polityce zagranicznej, tym bardziej, że cieszy się ona pewną atrakcja wśród młodzieży.

Wreszcie najważniejsze pytanie; jaką linię polityczna zajmą Chiny obecnie po śmierci Chou w stosunku do Stanów Zjednoczonych i Sowieckiej Rosji. Wiadomo, że przeludnione Chiny mają pretensje terytorialne do obszarów zagarniętych dawniej przez carską Rosję i tendencją naturalną Chin jest ekspansja w tym kierunku. Jak dotąd nie przewiduje się zmiany w negatywnym nastawieniu Chin do Sowietów; wiadomo że stosunki te nie są przyjazne. Mówi sam za siebie ten fakt; moskiewska "Prawda" podała wiadomość o śmierci Chou za-ledwie w paru linijkach na dalszych stronach dziennika. Od wzajemnego ułożenia w przyszłości stosunków pomiędzy tymi trzema dominującymi mocarstwami zależeć będą prawdopodobnie losy świata.

OD ADMINISTRACJI

PODZIĘKOWANIE

Panu Aleksandrowi Porembinskiemu — Inicjatorowi "Funduszu Wydawniczego Ludu", za Jego podniosły apel do Polskiej Kolonii w Brazylii w artykule: "O honor polskiego emigranta, opublikowany w "Ludzie" 23 grudnia 1975 r.

Panu Mieczysławowi Rogatko za trudy zorganizowania i zrealizowania listy składek z terenu Paulistańskiego.

Wszystkim Sz. Ofiarodawcom na "Fundusz Wydawniczy Ludu" składa gorące podziękowanie "Bóg zapłać".

Redakcja i Administracja "LUDU"

* * *

LISTA SKŁADEK

Na Fundusz Wydawniczy Ludu w Kurytybie z terenu Paulistańkiego, zebranych — przez p. Mieczysława Rogatko.

	Cr$
1. Dr. Zygfryd Flank	1.000,00
2. Juljan Haranczyk	500,00
3. Mieczysław Rogatko	500,00
4. Hipolit Wawelberg	300,00
5. Antoni Moszkowski	200,00
6. ks. Roman Sanguszko	1.000,00
7. Jan Litmanowicz	500,00
8. ks. Aleksander Czartoryski	500,00
9. Józef Jersy Hamburg	500,00
10. Dr. Jerzy Sieradzki	500,00
11. José Haberli	200,00
12. Jadwiga Chwat Czynska Meyer	200,00
13. Dr. Tadeusz Ginsberg	300,00
14. Janusz Niklewski	500,00
15. Stanisław Gliksman	500,00
16. inż. Mirosław Szabuniewicz	200,00
17. Dr. Wiesław M. Polakiewicz	300,00
18. ELOBRA — inż. Marjan Krzyżanowski	250,00
19. ELOBRA — inż. Jan P. Olesinski	250,00
20. ELOBRA —inż. Jerzy Orzeszko	250,00
21. ELOBRA —inż. Andrzej Iwanicki	250,00
RAZEM	8.700,00

* * *

Poniżej podajemy list p. Mieczysława Rogatko

Do
Redakcji "LUD"
Caixa Postal, 988
80.000 Curitiba

São Paulo, 28 stycznia 1976 r.

* * *

Szanowni Panowie,

W związku z apelem, który ukazał się w tygodniku "LUD" z 23-12-1975, pozwalam sobie przesłać w załączeniu:

a) listę składek, które otrzymałem od szeregu osób z tutejszego terenu, po nawiązaniu osobistego kontaktu, oraz
b) odnośny czek, płatny w Kurytybie na sumę Cr$ .... 8.700,00, na imię Gráfica Vicentina Ltda.,

Jestem przekonany, iż wiele innych list składkowych z tut. terenu lub składki indywidualne, otrzymają Panowie w niedługim czasie pośrednictwem również i innych osób, celem poparcia wysiłków Panów dla kontynuowania wydawnictwa "LUD", w języku polskim.

Łączę wyrazy szacunku i poważania
Mieczysław Rogatko
Rua Votuporama, 426 (Sumaré) tel. 62-6965

OD ADMINISTRACJI

POTWIERDZENIE ODBIORU PIENIĘDZY ZA PRENUMERATĘ "LUDU" W MIESIĄCU GRUDNIU

Jan Grabski — Curitiba	80,00
Francisco Gogola — Curitiba	80,00
Konstanty Chybior — Curitiba	80,00
Alexandre Zdrojewski — Curitiba	80,00
Lucia Bochniak — Curitiba	80,00
Mario Siekierski — São Paulo	80,00
Władysław Bańkowski — São Paulo	150,00
Adão Czusz — Prudentópolis	80,00
Paulo Budziński — Prudentópolis	140,00
Felix Salamaja — Prudentópolis	80,00
Olga Przygocki — Prudentópolis	80,00
Josefa Dec — Prudentópolis	80,00
Antonio Kozłowski — Prudentópolis	80,00
Stefania Pielak — Prudentópolis	70,00
Alberto Bichebiche — São José dos Pinhais	70,00
Pe. Aloisio Wiatrak — São José dos Pinhais	80,00
Pedro Karwowski — São José dos Pinhais	220,00
Jan Bukowski — Campo Mourão	80,00
Pedro Staniszewski — Campo Mourão	80,00
Dionisio Staniszewski — Campo Mourão	80,00
Casemiro Balcerzak — Campo Mourão	80,00
Elias Semigan — Campo Mourão	80,00
Felix Krzyżanowski — Campo Mourão	80,00
Jan Grymski — Contenda	80,00
Domingos Holtman — Murici	70,00
Jan Wachowicz — Murici	70,00
Antonio Matyszewski — Murici	80,00
Adolfo Greboge — Murici	80,00
Antonio Grzyboś — Murici	80,00
Jan Burakowski — Murici	80,00
João Grzybowski — Erechim	80,00
João Izycki — Erechim	80.00
Julio Szady — Erechim	80,00
José Wilk — Erechim	80,00
Stefan Pogorzelski — Erechim	80,00
Estanislau Czycza — Mal. C. Rondon	100,00
João Szumiło — Mal. C. Rondon	80,00
Jan Okulski — Rio de Janeiro	70,00
Stefania Bonk — Irati	80.00
Inácio Szkolny — Ipiranga	300,00
Janina Michałowska — Rio de Janeiro	80,00
Irmãs Ursulinas — Rondon Alto	80,00
Irmãs da Sagrada Família — Santa Candida	80,00
Francisco Lenartowicz — Catanduvas	80,00
Paulo Teterycz — São José dos Pinhais —	100,00
Estevão Coimbra — Ponta Grossa	100,00
Julio Samulewski — Curitiba	10,00
Antonio Knapik — Curitiba	100,00
Estefano Graczykowski — Curitiba	100,00
Stanisław Wiśniewski — Curitiba	80,00
Tadeu Wesgueber — Curitiba	80,00
Mieczysław Stępien — Curitiba	80,00
Petronila Tkaczyk — Curitiba	80,00
Jacó Rożycki — D. Pedro II	70,00
Carlito Santana — D. Pedro II	70,00
Ludovico Jarek — D. Pedro II	80,00
Aloisio Dombrowski — D. Pedro II	80,00
Francisco Hajduk — D. Pedro II	80,00
Ludovico Szpak — D. Pedro II	80,00
Irmãs da Sagrada Família — D. Pedro II	80,00
Teofilo Chimkowiak — Umuarama	100,00

OFIARY

NA FUNDUSZ "LUDU" ZŁOŻYLI W MIESIĄCU GRUDNIU:

Aleksander Porembiński — São Paulo	100,00
Ceslau Las — São Paulo	40,00
Adão Iracki — Curitiba	20,00
Francisco Kolanko — S. Gabriel da Palha	20,00
Roberto Woischnik — Cubatão	10,00
Felicio Krulikowski — São Paulo	25,00
Jan Grabski — Curitiba	20,00
João Grzybowski — Erechim	20,00

Paczki DO POLSKI
SWOBODNY WYBÓR
PIENIĄDZE ALBO PACZKI WOLNE OD CŁA
KURS OFICJALNY
"AHAT" DESPACHOS E REPRESENTAÇÕES LTDA.
Praça João Mendes, 42, 11.º andar — Conjunto 111
Telefones: 34-2349 ou 36-3865 — Cx. P. 3950
01000 — SÃO PAULO

Os Sinais dos Tempos e o Compromisso da Fé

O Conselho de Pastoral da Arquidiocese de Olinda e Recife, reunido a 6 de dezembro de 1975, traçou pistas para o caminhar daquela Igreja no ano de 1976. Procurou aprofundar os diversos aspectos da realidade pernambucana, com seus problemas e desafios, e, deste trabalho, brotou a reflexão "Os Sinais dos Tempos e o Compromisso da Fé", do qual o LUD transcreve os principais tópicos:

A Missão da Igreja — O fato de que a Igreja deve procurar sempre se renovar, buscando ser fiel a cada tempo, a cada cultura, vestindo "roupa nova", cultivando sempre a terra para nova primavera, tem sido uma redescoberta da teologia do século XX, muito acentuada no Concílio Vaticano II. A Igreja tenta compreender o significado das mudanças dando-lhes uma dimensão de fé. Mudanças que se operam no mundo e na própria Igreja. Consequentemente, mudanças na maneira da Igreja se colocar no mundo, na maneira de exercer sua missão. A Igreja, por natureza missionária, já não mais centraliza sua atuação nas suas fronteiras, mas coloca como seu ponto de partida o homem — o Joaquim, a Maria, o João da Silva, com os seus problemas e suas expectativas, com seus desafios. "As alegrias e as esperanças, as tristezas e as angústias do homem de hoje, sobretudo dos pobres e de todos os que sofrem, são também as alefrias e as esperanças, as tristezas e as angústias dos discípulos de Cristo. Não se encontra nada de verdadeiramente humano que não lhes ressoe no coração" (GS 1). É o próprio enfoque da pastoral que mudou: não partimos mais de uma estrutura a defender, de uma doutrina a transmitir mas do homem a ser salvo. Todos os problemas vividos pelos homens têm relação com Jesus Cristo, por isto, entram na preocupação apostólica da Igreja, são sinais da Cruz que clamam pela Ressurreição.

Os Sinais dos Tempos — Ler os Sinais dos Tempos significa estar sensível aos sinais novos que acontecem como desafios históricos apontando para o futuro do homem, exigindo uma resposta consciente para a construção de uma história nova, de uma sociedade nova e de um homem novo. Esses pontos comuns que muito alto nos falam, que de perto nos cochicham esperança: Personalização: Já é tese conquistada, teoricamente, que a marginalização, a massificação, "coisificam" o homem. E este homem mereceu que o Filho de Deus se fizesse Carne para que, assumido pela Encarnação do Verbo, pudesse se tornar Filho de Deus; Espírito Comunitário: Há uma consciência crescente de que o "individualismo" é o câncer da humanidade. Formas diversas de vida comunitária, de União, perpassam nossos caminhos, fora ou dentro da Igreja; Sede de Libertação: A busca de liberdade é algo próprio do homem. E a consciência de escravidão pessoal, econômica, política, cultural, religiosa, atualiza o grito de São Paulo: "Foi para que nos tornássemos homens livres que Cristo nos libertou" (Gál 5,1); A Fé como Compromisso de Vida: A influência da era tecnológica balançou a estabilidade religiosa. Foi o grande convite para a purificação da fé, para procurarmos novas expressões, mais vitais, mais históricas .A Religiosidade Popular, cada vez mais, é apresentada como característica de uma cultura e não pode ser ignorada no processo evangelizador. Faz parte da vida.

Uma Fé Desafiante — A Fe deve ser compreendida como uma resposta que o homem dá com responsabilidade a uma proposta, decifrada como revelação do próprio Deus dentro da vida. E nós, deixamo-nos converter pela palavra de Deus que nos fala hoje? Que sentido tem para nós acreditar em Jesus Cristo e atualizar os seus apelos? Temos presentes as implicações pessoais, sociais, políticas da nossa fé? Se continuamos confundindo "pensar bem" com o testemunho das "Bem-aventuranças"; se confundimos conhecer algo sobre a Igreja, sobre o Evangelho, com a Esperança, que não nos engana, mas nos coloca em constantes riscos; se permanecemos pensando que construir Igreja é organizá-la, que é mudar seu verniz exterior: por que continuamos a nos chamar de "cristãos"?

A Igreja-Sinal — Não basta que a Igreja perceba os problemas como Sinais dos Tempos. Não basta que a Igreja procure renovar os quadros de sua instituição para ser mais eficiente. É preciso que seja Sinal de Jesus Cristo, hoje. É exigência fundamental da conversão. Conversão de sua maneira de se apresentar ao mundo, para que o Amor de Deus signifique algo no concreto da vida. No nosso caso, que a Igreja fale pela sua Imagem, pelos seus membros no nosso mundo do Recife, sobretudo no mundo dos pobres Para isto, é necessário que se revise, que revise suas atitudes, seus movimentos apostólicos, seus serviços... (CIC).

Bispos do Paraná recebem o Secretário Geral da CNBB

A presença de Dom Ivo Lorscheider na XXI Assembléia dos Bispos do Paraná, que foi realizada na semana passada nas dependências da Casa de Retiros de Mossunguê foi considerada por todos os participantes do conclave (14 bispos e cerca de quatro dezenas de padres), como de grande importância para ajudar no trabalho de interpretação da exortação apostólica assinada pelo Papa Paulo VI.

O Secretário Nacional da Conferência Nacional dos Bispos do Brasil tem trabalhado em regime de tempo integral junto a várias comissões que analisam, em seus diversos aspectos, o documento papal. Na opinião dos participantes "nós paranaenses acreditamos em Dom Ivo Lorscheider e queremos que o Brasil inteiro também acredite".

Os bispos aprofundaram seus conhecimentos, abordando essencialmente os pontos seguintes: comentários gerais à exortação apostólica "Evangelli Nuntiandi", um importante enfoque eclesiológico atual, historicidade da evangelização, comunidades eclesiais de base, religiosidade popular e o Espírito Santo na evangelização.

Mereceram destaque especial, dois outros assuntos: a igreja particular e teologia da libertação. No primeiro, mostram as peculiaridades das igrejas de vários pontos, iguais nos seus princípios, mas diferentes no tocante à aproximação dos fiéis e da sua conscientização da necessidade de voltar-se para a igreja. A igreja é uma só, todavia de cidade para cidade, ela sofre algumas poucas modificações, de acordo com os hábitos e costumes locais.

Sobre teologia da libertação, Dom Ivo Lorscheider tem também uma teologia baseada em princípios bíblicos: libertação de que, para que e de que maneira. "É, em síntese — disse — a libertação de tudo o que amarra o ser cristão, desde a fome ao analfabetismo. Aliás, Jesus foi um libertador e o seu próprio e sagrado nome, em hebraico, quer dizer libertador".

Quase 3 bilhões no Paraná

Ao assinar, em Curitiba, editais de concorrência pública para a duplicação da BR-277, trecho Curitiba-Paranaguá, numa extensão de 87,26 quilômetros e duplicação de 13 quilômetros da BR-116 entre os quilômetros 393 a 406, o ministro dos Transportes, Dyrceu Nogueira, tangenciou quanto ao prazo de conclusão da duplicação da BR-116, Curitiba—São Paulo, ao afirmar que essa obra não tem limitações de recursos mas sim limitações de prazo em virtude dos fatores meteorológicos. Não estabeleceu prazo de entrega da rodovia duplicada, embora reafirmasse ser ela da mais alta prioridade, e que no trecho serão investidos, somente este ano 200 milhões de cruzeiros.

Na mesma oportunidade o ministro assinou edital de concorrência e construção, sob a responsabilidade da Prefeitura de Curitiba, do asfaltamento de 6 quilômetros, com pista dupla da Avenida das Torres. Quanto ainda a BR-116 disse ele que o traçado da época deixou muito a desejar, não tendo sido feito estudo geológico, o que vem sendo realizado agora com a duplicação, obrigando inclusive o afastamento do traçado da atual pista.

OUTRAS OBRAS

Ao falar e debater com empresários, construtores e deputados estaduais e federais, no auditório da Rede Ferroviária Federal, o ministro Dyrceu Nogueira anunciou a aplicação de 2 bilhões e 600 milhões de cruzeiros, este ano, no Paraná, em melhoria e ampliação do sistema ferroviário, rodoviário e portuário, o que representa um investimento da ordem de 160 por cento de acréscimo em relação ao aplicado em 1975. As concorrências abertas, além da duplicação, melhoramento, implantação e pavimentação da BR-277 e de 13 quilômetros da BR-116, os editais ainda se referem às obras de arte especiais, numa extensão de 257,43 metros, na BR-277 e obras de arte especiais, divididos em quatro lotes. As propostas deverão ser enviadas ao Departamento Nacional de Estradas de Rodagem, no Rio de Janeiro até as 15 horas do dia 26 de março.

Quanto a solicitação paranaense para o asfaltamento da estrada da Ribeira, esta servindo como opção nas constantes interdições da BR-116, o ministro adiantou que não se trata de lançar asfalto sobre essa rodovia. "É necessário um projeto de engenharia, cujo estudo já foi determinado". Para ele a opção mais recomendável é a PR-092 por representar um caminho mais curto e mais favorável. "Mas quem decide é o motorista". Todavia o ministro sugeriu uma terceira opção, em casos de interrupção: o tranporte ferroviário.

O ministro deu especial ênfase ao setor ferroviário, destacando que em breve deverá iniciar a implantação dos trechos Guarapuava—Cascavel e Cascavel—Foz do Iguaçu, por uma imposição do progresso do Oeste paranaense e do grande volume de transporte que surgirá com a usina de Itaipu. Enquanto isso trabalha-se em uma nova ferrovia entre Curitiba e Paranaguá, estando já sendo atacados os trechos do Planalto e do Litoral, ficando o trecho da Serra para ser executado após a conclusão da Ferrovia do Aço.

Deixou claro, todavia, que as necessidades no setor dos transportes, se fossem atendidas todas as solicitações deveria ele multiplicar por 10 todo o orçamento do Ministério dos Transportes, para atender às demandas atuais. "As nossas limitações para atender as necessidades rodoviárias estão nos recursos, mas mesmo assim, dentro das possibilidades, pretende atender as necessidades mais prementes do Paraná, e anunciou ainda o estudo para a ligação ferroviária entre Dourados, no Mato Grosso, ao porto de Paranaguá, via Guaíra, conectando-se em Cascavel, com a nova linha ferroviária em projeto. Este estudo deverá estar concluído em junho próximo e terá um custo de 7 milhões de cruzeiros. Também a duplicação da BR-277, Curitiba—Ponta Grossa será atacada de imediato, a pedido inclusive do próprio governador Canet Júnior, que se preocupa com as passagens de nível na malha urbana de Curitiba. Ele solicitou que sejam construídos viadutos para desafogar não só o tráfego urbano de Curitiba, mas também a BR-116. Louvou as obras lançadas em concorrência porque a duplicação da BR-277 vem complementar o Corredor de Exportação e a abertura da Avenida das Torres é uma obra há anos reivindicada.

O governador ainda lembrou a necessidade urgente do asfaltamento do trecho Barracão—Marmeleiro que possibilitará escoamento das riquezas paranaenses para a Argentina, com mais economia.

RODOVIAS

Reafirmando ser a duplicação da "Regis Bittencourt" (BR-116, trecho Curitiba—São Paulo) a obra rodoviária de mais alta prioridade, disse o sr. Dyrceu Nogueira que nela serão investidos este ano Cr$ 200 milhões, independentemente de alocação de mais recursos que estão sendo pesquisados, de modo a se obter, no menor espaço de tempo que o máximo de recursos e de esforco de trabalho permitirem, o aumento da capacidade de tráfego nesse extraordinário eixo de transporte entre as regiões Sul e Sudeste do País".

Ainda no primeiro semestre deste ano o DNER deverá concluir e entregar ao tráfego mais 378,2 km de rodovias no Paraná, entre as quais a Cascavel—Toledo (BR-467), Campo Mourão—Ubiratã—Ouro Verde (BR-369), Santo Antonio da Platina—Ibaiti (BR-153), Paranavaí—Nova Londrina (BR-376) e Irati—Relógio (BR-277). Será também iniciada a implantação de outros 430,5 km, compreendendo as duplicações dos trechos Curitiba—Paranaguá (BR-277) e Atuba—Pinheirinho (BR-116), e das rodovias Campo Mourão—Goioerê (BR-272), Marmeleiro—Barracão (BR-373), Jandaia do Sul—Fênix (BR-369) e Toledo—Guaíra (BR-467).

FERROVIAS

No sistema ferroviário paranaense deverão ser investidos este ano mais de Cr$ 1,8 bilhão, compreendendo a construção de novas linhas, conservação e melhoramentos das existentes e aquisição de material rodante. Nesse sentido a RFFSA deverá iniciar brevemente a implantação dos trechos Guarapuava—Cascavel (264 km), Cascavel—Foz do Iguaçu (147 km) além dos 70 km restantes, compreendendo o trecho da serra, da nova linha Curitiba—Paranaguá, cujos trabalhos de infra-estrutura no Litoral (12 km) e no Planalto (26 km) vêm sendo desenvolvidos de maneira acelerada desde o ano passado.

A Regional de Curitiba da RFFSA, por outro lado, deverá receber este ano 440 vagões novos (contra 386 recebidos em 1975) e a troca de 35 locomotivas antigas de até 1300 HP por 44 locomotivas novas de 1500 HP, o que permitirá aumentar em 50% a capacidade de tráfego da linha Curitiba—Paranaguá. Informou ainda o ministro dos Transportes que o sistema ferroviário paranaense espera transportar este ano um total de 4,9 milhões de toneladas, 30% a mais do que transportou no ano anterior. O sistema participou com 35,3% das cargas transportadas para o porto de Paranaguá.

PORTOS

Num balanço sobre o desempenho portuário do Paraná, o sr. Dyrceu Nogueira informou que o porto de Paranaguá movimentou em 1975 um total de 5,7 milhões de toneladas, prevendo-se para este ano um movimento da ordem de 7,2 milhões de toneladas. Das exportações de farelo, soja, milho e café por este porto, foram carreados para a balanca comercial brasileira US$ .... 1.140.000,424.

Além dos investimentos de Cr$ 33,3 milhões no porto de Paranaguá, oriundos do Fundo Portuário Nacional, serão empregados recursos adicionais para a construção de um silo vertical com capacidade de 100 mil toneladas e também para a conclusão da dragagem do novo canal de acesso à Barra de Paranaguá (Canal da Galheta).

Quanto ao desempenho do Corredor de Exportação, para este ano, em face das medidas que vêm sendo tomadas tanto no melhoramento da antiga linha férrea Curitiba—Paranaguá como no próprio porto de Paranaguá, estará em condições de atender suficientemente ao escoamento das novas safras que se espera em níveis excelentes.

Perspectivas de integraçã

O desenvolvimento global do Estado, com a incorp regiões deprimidas ao processo de desenvolvimento — grandes metas da gestão Jayme Canet Júnior — vem prioridades nos estudos da Secretaria do Planejamento completar o conhecimento do Estado, para que a inter governo se faça de maneira mais intensa, acaba de ser o estudo "Diagnose Sócio-Econômica das Regiões do Alt Iguaçu e Tibagi", abrangendo um total de 50 municí

Elaborado por uma equipe da UFP chefiada pelo ro Ario Taborda Dergint, o estudo foi entregue ao dir da Secretaria, professor Vilso Deconto. Dentro das r cões que haviam sido feitas pelo secretário Belmiro Jobim Castor, teve o sentido básico de se definir linh cas para as áreas em questão, visando criar condições dança. As soluções propostas não foram genéricas a nicípio mas procurando definir as características regi

ÊNFASE À AGRICULTURA

Estas duas regiões, que irão merecer atenção esp rante a gestão Jayme Canet Júnior, dentro da política talização e de redução de disparidades regionais, ap um nível de desenvolvimento inferior ao do Estado sugestões de políticas a serem adotadas nestas áreas aponta a ativação da agricultura especializada e de voltadas à pecuária e a economia florestal, fazendo primário, o suporte básico de mudanças regionais romper o marasmo econômico ali encontrado.

Embora o setor secundário — industrialização da estratégia de desenvolvimento econômico, seja o lado como o de maior efeito dinamizador, ele não se regiões em estudo. Análises e estudos anteriores, e condicionamento histórico apontam aquelas áreas propícias ao incentivo de implantação de atividades rias.

ÁREAS DEPRIMIDAS

A conclusão a que chegou o estudo, classificando regiões como estagnadas, não é baseada na ausência cado, mas pelo fato de que o tipo de produção, por tório, deslocando-se para novas frentes e com oportu emprego concentradas na agricultura, não tem perm xação e ampliação da população e nem o seu enriqu A opção de se usar o setor primário para dar suport danças básicas regionais, é fundamentada no fato de parte da população está concentrada na zona rural, nas propriedades e trabalhando na produção famili mentos.

A orientação básica proposta no estudo, será a per a situação existente, com um aumento da prod para se extravazar a pura subsistência local, com mento de produtos alimentares para outras áreas do mesmo do País. Isto seria conseguido através de um forma de cooperativa, atendendo as necessidades tecnologia e carreamento de recursos. Uma gama de des industriais poderia ser desenvolvida sobre a orientação do mesmo órgão. Estes resultados trar rias na condição de bem-estar da população e também tor terciário.

GUATEMALA SOFR
O MAIOR TERREM

GUATEMALA — A capital guatemalteca sofreu d um dos mais violentos terremotos de sua história com mais de mil mortos, por volta de quatro mil feridos e nos 300 pessoas desaparecidas.

Segundo os corpos de bombeiros, o sismo ocasi bém a destruição total ou parcial de mais de 30 por imóveis desta cidade que abriga um milhão de habit

O terremoto, de acordo com um boletim oficial vatório meteorológico, ocorreu às 03h03 horas locais (com uma duração de 31 segundos.

A intensidade do fenômeno na Escala de Me dida na região da capital) foi de 6,20 graus, e na Richter (registrada no local do Epicentro) foi 7,2 grau

O Epicentro, segundo a fonte citada, localizou-se a Sudeste desta cidade, no Departamento de Esqui toral do Pacífico.

Ocorreram outros movimentos telúricos de re sidade até as 10h00 horas locais (16h00 GMT).

Um grande número de casas situadas nas zonas da Capital ficou totalmente destruído, enterrando tantes.

Brigadas de bombeiros e membros voluntários instituições de assistência pública se dispersaram de cadáveres.

Centenas de vitrinas nas zonas comerciais foram e centenas de postes de iluminação pública caíram

Era impossível o trânsito de veículos por vários cidade onde paredes caídas eram encontradas em número de ruas e avenidas.

Os edifícios residencias e complexos habitacio evacuados por medidas preventivas.

No centro cívico desta Capital, onde se situam pais edifícios públicos, houve a ruptura de todos os

Cinco incêndios, dois deles de grandes propor registrados após o sismo mais intenso, apesar de dade ficou sem energia elétrica poucos instantes começou a tremer.

Entre os lugares incendiados conta-se a Faculdade mácia da Universidade Nacional e o Incap (Instituto ção da América Central e do Panamá).

Patrulhas do Exército e unidades da Polícia N giavam, desde às 6,00 horas, os setores mais danif evitar saque e desordem.

O ministro da Defesa general Romeo Lucas, co semana para uma reunião do Comitê Nacional de E para coordenar a assistência pública numa situação q locais de informação qualificaram de "muito difíc

Helicópteros da Força Aérea sobrevoaram a cidade liar os prejuízos.

As comunicações internacionais com a Guatemala às 10,00 horas, hora local, parcialmente interrompidas to a cidade continuava sem energia elétrica.

A vida comercial ficou completamente paraliza ma loja abriu suas portas, enquanto outras ativida micas, políticas e educativas, foram anuladas.

LUD
NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" (O POVO) O MAIOR JORNAL POLONÊS DA AMÉR. LATINA - FUNDADO EM 1920
KURYTYBA — 17 lutego (fevereiro) — 1976 — Nr 3.464 — (7/76)

Akcja MOBRAL'U wśród dzieci
AKCJA TA OBEJMIE 495-690 TYS. UCZNIÓW

Generalny sekretarz MOBRALU (Brazy- ski Ruch Alfabetyzacji) Sergio Marinho arbosa udzielił prasie krajowej wywiadu z órego wynika że tegoroczna akcja alfabe- zacji Mobralu obejmie od 465 tys. do 690 s. dzieci w wieku szkolnym (do 14 lat) w ch głównie miejscowościach w którye brak st szkół podstawowych. Liczba powyższa anowi zaledwie 10-15% z 4,6 miliona dzieci ajdujących się w wieku szkolnym, tj. od 7 14 lat.

Marinho Barbosa zaprzeczył energicznie głoskom, jakoby Mobral falsyfikował dane atystyczne swych osiągnięć na polu alfa- tyzacji. Przyznał, że wiele dzieci rozpoczęło rsy prowadzone przez Mobral nie kończąc h lub też nie posiadło sztuki czytania i pi- nia w dostatecznym stopniu. Stało się to latach 1970 i 71. Zdarzało się również, że nauczyciele skontraktowani przez Mobral fałszowali nieraz wiek uczniów, byle tylko ich zarejestrować jako kandydatów kursu.

Kampania alfabetyzacji dzieci w wieku szkolnym, które nie znalazły miejsca wolnego w szkołach podstawowych, lub gdzie tych szkół nie ma, finansowana jest przez rząd federalny, który przeznaczył na ten cel 1-2% z dochodów pobieranych w formie podatków państwowych, pewien procent z Loterii Sportowej, razem w sumie kilkuset milionów kruzeirów. 10% z tej sumy przeznaczone jest na opłacenie pensji stałym funkcjonariuszom Mobral'u.

Działalność i wydatki Mobral'u badane są obecnie przez parlamentarną komisję inwestygacyjną (CPI) wobec krytyki kilku posłów i senatorów, że Mobral szasta grubymi sumami a wyniki przez niego podawane nie są prawdziwe tj. mocno przeholowane.

Czy dojdzie do podziału Libanu?
CHRZEŚCIJANIE PRZECIW MUZUŁMANOM

Niedawna interwencja Syrii dopro- adziła do zawieszenia broni między chrześ- janami (Falangistami) a muzułmanami. rzenie jednak wewnątrz kraju nie ustało. raz częściej słyszy się dwie opinie: podzie- Liban na dwa kraje federacyjne: chrześ- jański i muzułmański oraz zachować inte- alność tego państwa, wyrzucając z jego anic Palestyńczyków, którzy ustanowili m państwo w państwie.

Podziałowi Libanu sprzeciwiają się: Sta- Zjednoczone, Francja i Watykan, najwię- zaś Syria. Ta ostatnia zagroziła, że w ra- podziału Libanu dokona inwazji i zajmie ły ten kraj. Tymczasem rozpoczął się już dział wyznaniowy, ideologiczny i ekono- iczny w Libanie. Chrześcijanie przenoszą do rejonów zamieszkałych przez innych rześcijan, a to samo robią muzułmanie. Przenoszą się w przeciwne sobie rejony kupcy, bankowcy, firmy i całe przedsiębiorstwa.

Chrześcijanie zajmują górzyste obszary leżące na północny-wschód od Bejrutu. Na obszarach tych znajdują się "małe wysepki" Palestyńczyków, których należy zmusić siłą do wycofania się. Muzułmanie zaś przenoszą się na północną część kraju mającą za centrum miasto Tripoli oraz równinę Akkar. Praktycznie biorąc, w razie podziału Libanu chrześcijanie będący w mniejszości stanowiliby malutki kraj otoczony z zewsząd, przez muzułmanów i mający dostęp z zewnątrz jedynie drogą morską. Fakt ten ostudza umysły rozsądnych falangistów i każe im iść na układy z muzułmanami.

Jedno jest pewne: chrześcijanie i muzułmanie będą odtąd unikać dzielnic zamieszkałych przez rywalizujące ze sobą grupy.

Sowiecka "Legia Cudzoziemska"
KUBAŃCZYCY POSŁUSZNYM INSTRUMENTEM W RĘKU MOSKWY

Związek Sowiecki w swej polityce imperialistycznej służuje się machiawelskimi metodami, byle tylko osiągnąć mierzony cel. Nie chcąc narażać się na gwałtowną krytykę strony państw zachodnich w wysyłaniu swych własnych działów na pomoc ruchom komunistycznym w Afryce, ywa do tego oddziałów kubańskich. Swą osobistą pomoc oskwa ogranicza do wysyłki broni w wielkiej obfitości. W n sposób Kubańczycy przemienili się w sowiecką "Legię dzoziemską", wykonywując służalczo rozkazy wychodzące Moskwy.

Po nieudanej akcji powstańczej na terenie Ameryki Łaskiej (Urugwaj, Boliwia i Chile), uwaga Związku Sowielego skupiła się na czarnym lądzie afrykańskim. Nowowstałe republiki, słabe i niezorganizowane, mogły stać się twym stosunkowo łupem. Rządom wielu tych republik oskwa ofiarowała pomoc ekonomiczną, techniczną i wojową. Nie chcąc narażać przed światem na szwank uzurponego przez siebie tytułu "obrońcy pokoju" czy "obrońcy ruów niepodległościowych", Związek Sowiecki posłużył się m razem oddziałami kubańskimi.

Jak pisaliśmy niedawno, obecność oddziałów kubańskich notowana jest krajach: Malawi, Kongo, Guiné, Somalia, bon, Mozambik i Camarões. W samej Angoli naliczono 10 s. Kubańczyków obsługujących nowoczesną broń sowiecką pozostających pod komendą Kubańczyka-generała Casa gueiro, wielkiego przyjaciela Raul Castro-brata Fidela stro. Nie należy się więc dziwić, że tak liczny "korpus spedycyjny" Kubańczyków, mający do swej dyspozycji arlerię, czołgi, rakiety i samoloty sowieckie, zwyciężył oddzia- FNLA na północy Angoli, a obecnie zwycięża żołnierzy NITA na południu tego kraju.

Tymczasem państwa zachodnie patrzą na to wszystko z łożonymi rękami, i nawet nie przejmują się pytaniem, zie następnie Moskwa uderzy.

◆ BRASILIA — Luis Carlos Prestes, dawny szef brazyskiej partii komunistycznej, wyświadczył niedźwiedzią zysługę opozycyjnej partii MDB, oświadczając w Paryżu, że rtia ta wygrała wybory municypalne w 1974 r. dzięki eleentom komunistycznym.

◆ BRASILIA — Narodowa Rada Wyżywienia ustaliła w ch dniach nową cenę na pszenicę,której worek 60-kilowy sztuje obecnie 127,80 kruzeirów, co przedstawia zwyżkę 54%. Producenci domagali się ustanowienia ceny 133.00 uz. za worek.

◆ BRASILIA — Prezydent Geisel podpisał ostatnio deet podwyższający pensję funkcjonariuszom federalnym wojskowym i cywilnym — od 30 do 250% stosownie do ngi wojskowej względnie do stopnia naukowego danego zędnika - technika. Chodzi tu o ujednostajnienie pensji od wna płaconych przez firmy prywatne.

◆ WASZYNGTON — Rząd USA zgodził się na lądowanie naddźwiękowca "Concord" na lotniskach Nowego Jorku i Waszyngtonu na przeciąg 16 miesięcy począwszy od 4 marca br. Termin ten będzie eskperymentem na ewentualne normalne loty: USA—Francja i USA—Anglia.

◆ BRASILIA — Brazylijskie MSZ wydało komunikat w którym postanowiona została wizyta oficjalna Prezydenta Geisela we Francji. Wizyta ta odbędzie się w dniach od 26-28 kwietnia br.

◆ BRASILIA — Prezydent Finlandii Uhro Kekkonem odbył ostatnio prywatną podróż do Brazylii, spędzając kilka dni na wędkarstwie na rzece Araguaia i Ilha Bananal. Został nadto przyjęty na audiencji u Szefa państwa.

◆ LIZBONA — Rada Rewolucyjna Portugalii przedstawiła 5 głównym partiom projekt paktu konstytucyjnego zgodnie z którym rządy w kraju oddane zostaną władzy cywilnej o charakterze parlamentarnym. Rada Rewolucyjna zaś ograniczy swą działalność do obrony konstytucji państwa.

◆ S. PAULO — Gubernator paulistański Paulo Egydio Martins, mając zapewnioną pomoc rządu federalnego, opracowuje plan który ma rozwiązać raz na zawsze problem wylewów w różnych rejonach stanu, m. in. w samej stolicy.

W KALEJDOSKOPIE

◆ BRASILIA — Prezydent państwa inaugurował ostatnio nowy most na jeziorze Paranoá łączący 2 avenidy: W3/Norte i W3/Sul, bardzo ważne w dalszej rozbudowie stolicy Kraju.

◆ ATENY — Grupa uczonych greckich ogłosiła sensacyjną wiadomość, że woda naturalna posiadająca w sobie radioaktywność "płynącą" leczy wszelkie formy choroby raka. Potwierdzono uzdrowienie tą wodą 12 tys. chorych na raka.

◆ — KAMPALA — Prezydent Ugandy marsz. Idi Amin usnał oficjalnie komunistyczny rząd Agostinho Neto w Angoli. Władzę tego ostatniego uznała już większość państw należących do Organizacji Jedności Afrykańskiej (46).

— BRASILIA — Ministerstwo Skarbu zaprowadziło zakaz importowania z zagranicy 292 artykułów i produktów uważanych za luksusowe. Wskutek tego zakazu Brazylia zaoszczędzi około 300 mln. dolarów rocznie.

◆ HAIA — Królowej holenderskiej Julianie grozi utrata tronu, jeśli parlamentarna komisja inwestygacyjna wykryje, że małżonek królowej książe Bernard dał się przekupić amerykańskiej firmie "Lockheed Aircraft Corporation", zatwierdzając nabycie przez Holandię amerykańskich myśliwców "Starfighter".

◆ — ANKARA — Rząd Turcji skłania się do ponownego otwarcia baz amerykańskich w tym kraju wzamian za pomoc w formie dostawy broni, szacowanej na 200 mln. dolarów. Bazy te od roku pozostawały zamknięte.

◆ PORTO ALEGRE — Ponowny spadek pesa argentyńskiego (19 pesów za 1 kruzeira) wpłynął na zwiększenie się kontrabandy na granicy brazylijsko-urugwajskiej, zwłaszcza gazoliną, która kosztuje w Argentynie 1,5 kruz.

Tymczasowy premier Chin
ZOSTAŁ NIM MAŁO ZNANY HUA KUO-FENG

Wbrew przewidywaniom znawców spraw chińskich-tymczasowym premierem Chin komunistycznych obrany został Hua Kuo-feng, funkcjonariusz państwowy, mało znany w kołach politycznych i dyplomatycznych. Powszechnie uważano, że stanowisko to zajmie Teng-Hsiao-ping. Jedynym wytłumaczeniem może być opozycja w kołach partyjnych przeciw nominacji Tenga, ze względu na jego degradację podczas "rewolucji kulturalnej".

Przeciw Teng Hsiao-ping musiała istnieć silna opozycja w górze partyjnej, jeśli oficjalny dziennik parti "Dziennik Narodu" przypomniał, że są w łonie partii "imperialiści", którzy nawet po "rewolucji kulturalnej" chcą iść drogą kapitalizmu. Elementy te usiłują narzucić swe przekonania całemu narodowi. Natomiast Hua Kuo--eng był posłusznym i lojalnym członkiem partii, sprawując od roku urząd ministra bezpieczeństwa publicznego oraz zajmując stanowisko wicepremiera.

Nominacja Hua nie jest definitywna. Wykazało się to gdy ambasador Wenezueli złożył mu wizytę. Wizyta ta odbyła się bez przepisanej etykiety. Ponadto Hua znajduje się na szóstym miejscu wśród innych wicepremierów, mając przed sobą ludzi o większych wpływach i zdolnościach, jak np. Wang Hung-wen, Li Hsien-nine i Chen Hsi-lien. Ten ostatni jest komendantem rejonu wojskowego w Pekinie.

Pamiętać należy, że w chińskiej partii komunistycznej rywalizują ze sobą dwie grupy: radykalna i umiarkowana (weterani partyjni). Otoż Hua Kuo-feng nie należał do żadnej z tych grup, zachowując pozycję neutralną. Może ten fakt zadecydował o jego wyborze.

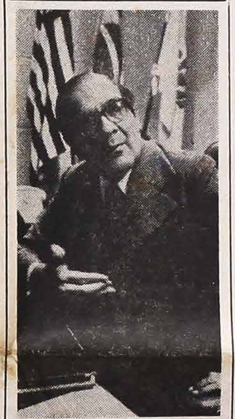

Prefekt stolicy sanpaulistańskiej — Olavo Setubal (na zdjęciu) — powiększył pomoc dla powodzian do sumy 1.400.000 kruzeirów, by ratować ofiary wylewów jakie nawiedziły miasto S. Paulo w drugiej połowie stycznia br.

Marchais o nowym obliczu
SZEF FRANCUSKIEJ PK OBALA "DOGMAT" KOMUNISTYCZNY

Podczas XXII Kongresu francuskiej partii komunistycznej, w obecności wielu delegatów z innych państw Europy, szef francuskiej PK-Georges Marchais zaskoczył wszystkich swym oświadczeniem, że należy skończyć raz na zawsze z dyktaturą proletariatu, która stała się farsą i mitem w ciągu 60 lat istnienia międzynarodowego komunizmu. Wolność bowiem słowa i przekonania nie może podlegać prześladowaniom, jak to się dzieje z dysydentami w Związku Sowieckim, czy robotnikami pozbawionymi prawa do strajku. Nie można gwałcić praw człowieka.

Ciekawym jest to, że podczas oświadczenia Marchais nie podniósł się ani jeden głos protestu ze strony członków francuskiej partii. Marchais bowiem podkreślił z naciskiem, że w jego partii wszelkie dyskusje czy postanowienia przeprowadzane są w duchu demokratycznym. Nie ma żadnego nacisku z góry, a każdy z członków może wyrazić swą opinię. Ta gwałtowna zmiana w orientacji francuskiej partii komunistycznej zaskoczyła także opinie publiczną Francji.

Do niedawna bowiem wszelkie posunięcia Związku Sowieckiego w jego polityce zagranicznej czy wewnętrznej przyjmowane były we francuskiej partii komunistycznej z uniżonym potwierdzeniem i z największą służbistością. Aż tu nagle nastąpił obrót o 180 stopni od dotychczasowej pozycji zajmowanej przez francuską PK. Nawet sam Marchais zmienił się nie do poznania. Dawniej był człowiekiem zamkniętym, małomównym, "kanciastym" w zachowaniu się. Teraz ukazuje się w francuskiej telewizji w "nowej oprawie": wesoły, dowcipny, rozmowny itp.

Georges Marchais — szef francuskiej partii komunistycznej.

* * *

Nikt z nas nie ma zamiaru wychwalać szefa francuskiej partii komunistycznej. Chcemy jedynie podkreślić, że francuska partia komunistyczna "emancypuje się", obierając swą własną linię ideologiczną. Jeśli taki krok francuskiej PK nie jest podstępem czy chwytem politycznym i wyborczym, Moskwa straciła wiernego "dotąd wasala".

Po tragedii w Guatemali
PONAD 20 TYS. OFIAR TRZĘSIENIA ZIEMI

Dopiero teraz możemy poznać wielką tragedię jaka dotknęła Gwatemalę tak stolicę jak i inne miasta. Zgodnie z oficjalnymi informacjami tamtejszych władz niedawne trzęsienie ziemi w tym kraju pochłonęło 20 tys. śmiertelnych ofiar, nie licząc kilkadziesiąt tysięcy rannych. W stolicy Gwatemali (ta sama nazwa co kraj) zanotowano prawie 5 tys. zabitych, a czy czwarte domów mieszkalnych legło w gruzy. Ofiary trzęsienia ziemi pochowane zostały w spólnych grobach kopanych naprędce, by uniknąć epidemii.

Oprócz stolicy mocno ucierpiały takie miasta jak: Progreso, Patzitza, Antigua, nie licząc siedem wsi, które zniknęły praktycznie z powierzchni ziemi. Prezydent państwa Kjeli Laugerud przewodniczy osobiście w niesieniu pomocy rannym oraz pozbawionym dachu nad głową których naliczono 250 tys. Akcja ratunkowa znajduje się w rękach wojska. Z różnych państw Ameryki i Europy płynie pomoc do Gwatemali w postaci lekarstw, odzieży i żywności. Liczne ekipy lekarzy i pielęgniarek z sąsiednich krajów ofiarowały swą pomoc.

Według orzeczenia dyrektora kolumbijskiego Instytutu Geofizycznego ks. Jesus Emilio Ramires, cała Ameryka Centralna jest zagrozona dalszymi trzęsieniami ziemi na skutek "osiadania się" platformy Oceanu Spokojnego. Niebezpieczeństwo to jest tym większe, im więcej rosną wielkie miasta i powstają wielkie skupiska ludzkie. Gwatemala, jak wiadomo, przeżyła już kilka trzęsień ziemi z których największa zdarzyła się w 1917 roku, gdy dawna stolica kraju Antigua uległa kompletnemu zniszczeniu, nową zaś stolicą stało się miasto Gwatemala.

Największe jednak tragedie spowodowane okropnym trzęsieniem ziemi przeżyły Chiny i Japonia. Chiny-w 1920 roku, gdy w prowincji Kansu zginęło 180 tys. ludzi. W 1923 r. przyszła kolej na Japonię, gdzie liczba ofiar wyniosła 143 tys. osób. Najtrudniejszym problemem dla władz Gwatemali stanowią bandy złodziei, które okradają nawpół zburzone domy z bronią w ręku, grożąc śmiercią mieszkańcom pozostałym przy życiu.

TV i radio w kampanii wyborczej
PROGRAMY SKRÓCONE I BEZ UDZIAŁU KANDYDATÓW

Rząd federalny opracował już projekt prawa odnoszący się do kampanii wyborczej w wyborach municypalnych które odbędą się w listopadzie br. Początkowo mówiło się, że kampania ta nie będzie przeprowadzana w programach telewizyjnych. Teraz jednak jest już wiadomo, że wykorzysta się TV dla kampanii. Tak radio jak i telewizja ograniczą do połowy czas wyznaczony dawniej dla kampanii wyborczej, wyświetlając filmy, "slides" opracowane przez partie Arenę i MDB.

Poszczególni kandydaci nie będą mogli wystąpić osobiście w programach radia czy telewizji, jak to było dotąd. Ich miejsce zajmią odezwy dwóch partii do wyborców, prezentacja kandydatów (imienna), ogłoszenie partyjnej linii ideologicznej itp. Kampania wyborcza w radio i telewizji ograniczona będzie do 15 minut w godzinach popołudniowych i 15 minut w wieczornych w terminie dwóch tygodni poprzedzających datę wyborów (15 listopada). Przypuszcza się ogólnie, że ograniczenie kampanii wyborczej w radiu i telewizji odniesie się jedynie do wyborów municypalnych.

Ogólna reforma prawa wyborczego ma być ogłoszona w późniejszym terminie, a wybitni przedstawiciele obu partii są przekonani, że dostęp do radia i telewizji w przyszłych wyborach parlamentarnych będą mieli jedynie główni liderzy partyjni, jak to się dzieje w innych państwach. Obecny projekt prawa odnośnie wyborów municypalnych pójdzie do Kongresu po zatwierdzenie na początku marca br.